

Statlig program for
forurensningsovervåking

Rapport nr 185/85

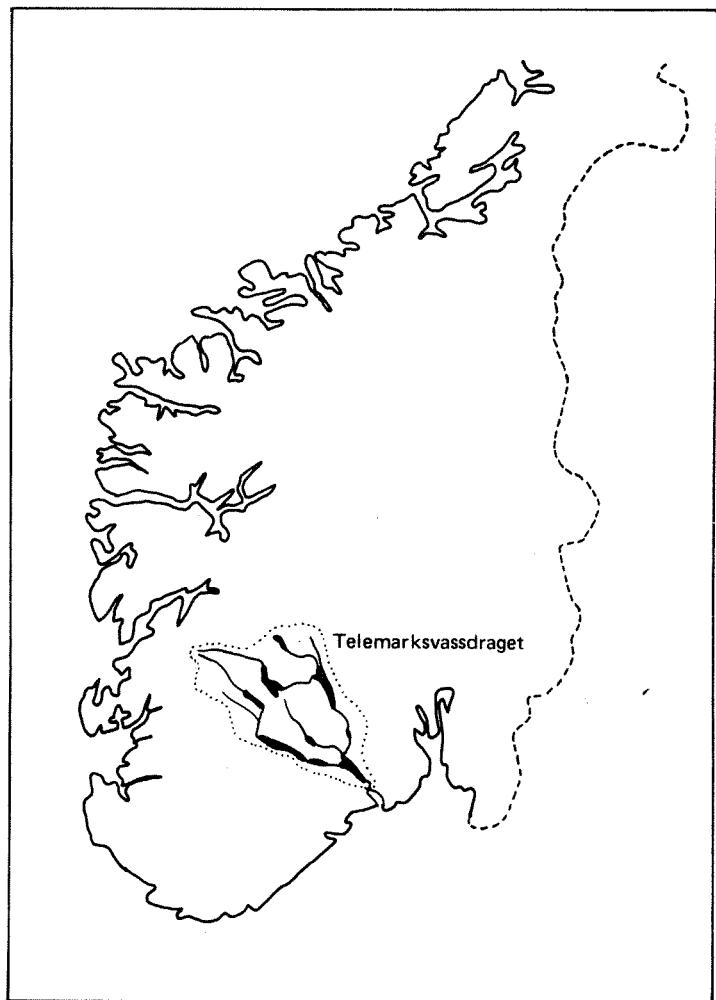
Oppdragsgiver

Statens forurensningstilsyn

Deltakende institusjoner

NIVA
Vannlaboratoriet i Telemark
Norsk Hydro

Overvåking i TELEMARKs- vassdraget 1984

Statlig program for forurensningsovervåking

Det statlige programmet omfatter overvåking av forurensningsforholdene i

- luft og nedbør**
- grunnvann**
- vassdrag og fjorder**
- havområder**

Overvåkingen består i langsiktige undersøkelser av de fysiske, kjemiske og biologiske forhold.

Hovedmålsettingen med overvåkingsprogrammet er å dekke myndighetenes behov for informasjon om forurensningsforholdene med sikte på best mulig forvaltning av naturressursene.

Hovedmålet spenner over en rekke delmål der overvåkingen bl.a. skal:

- gi informasjon om tilstand og utvikling av forurensningssituasjonen på kort og lang sikt.**
- registrere virkningen av iverksatte tiltak og danne grunnlag for vurdering av nye forurensningsbegrensende tiltak.**
- påvise eventuell uheldig utvikling i recipienten på et tidlig tidspunkt.**
- over tid gi bedre kunnskaper om de enkelte vannforekomstes naturlige forhold.**

Sammen med overvåkingen vil det føres kontroll med forurensende utslipp og andre aktiviteter.

For å sikre den praktiske koordineringen av overvåkingen av luft, nedbør, grunnvann, vassdrag, fjorder og havområder og for å få en helhetlig tolkning av målresultatene er det opprettet et arbeidsutvalg.

Følgende institusjoner deltar i arbeidsutvalget:

- Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk (DVF)**
- Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt (FHI)**
- Norges Geologiske Undersøkelser (NGU)**
- Norsk institutt for luftforskning (NILU)**
- Norsk institutt for vannforskning (NIVA)**
- Statens forurensningstilsyn (SFT)**

Overvåkingsprogrammet finansieres i hovedsak over statsbudsjettet. Statens forurensningstilsyn er ansvarlig for gjennomføring av programmet.

Resultater fra de enkelte overvåkingsprosjekter vil bli publisert i årlige rapporter.

Henvendelser vedrørende programmet kan i tillegg til de aktuelle institutter rettes til Statens forurensningstilsyn, Postboks 8100, Dep. Oslo 1, tlf. 02 - 22 98 10.

NIVA - RAPPORT

Norsk institutt for vannforskning NIVA
Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd

Hovedkontor
Postadresse:
Postboks 333
0314 Oslo 3
Brekkeveien 19
Telefon (02)23 52 80

Sørlandsavdelingen
Postadresse:
Grooseveien 36
4890 Grimstad
Telefon (041)43 033

Østlandsavdelingen
Postadresse:
Rute 866, 2312 Ottestad
Postgiro: 4 07 73 68
Telefon (065)76 752

Rapportnummer:	0-8000207
Undernummer:	V
Løpenummer:	1726
Begrenset distribusjon:	

Rapportens tittel:	Dato:
Overvåking i Telemarkvassdraget 1984	15. april 1985
Overvåkingsrapport 185/85	Prosjektnummer:
	0-8000207
Forfatter (e):	Faggruppe:
Torulv Tjomsland	HYDROØKOLOGI
Pål Brettum	Geografisk område:
Arne Henriksen	Telemark
Eli-Anne Lindstrøm	Antall sider (inkl. bilag):
	48

Oppdragsgiver:	Oppdragsg. ref. (evt. NTNF-nr.):
Statens forurensningstilsyn	

Ekstrakt: Undersøkelsen omfatter overvåking av Tinnsjøen med tilløpselver og utløpselv. Vannet i elvene er klart, fattig på mineralsalter og noe surt. Måna mellom Rjukan og utløpet av Mæl kraftstasjon ved Tinnsjø er sterkt bakteriologisk forurenset. Forøvrig er det ikke vesentlige forurensningsproblemer.

Tinnsjøen er næringsfattig (oligotrof) og i god økologisk likevekt. Norsk Hydros fabrikker på Rjukan tilfører vassdraget store mengder med nitrogen. Dette gjør vannet i Tinnsjøen ca 0,5 pH enhet lavere enn det ellers ville ha vært. En ytterligere forsuring kan skape problemer for fisk.

En tiltakende forsuring i 1979-1981 har ikke fortsatt i de tre siste årene. Vannkvaliteten i undersøkelsesområdet er forøvrig omrent som tidligere.

4 emneord, norske:
1. Statlig overvåkingsprogram
2. Telemarkvassdraget
3. Tinnsjø, Måna, Gøyst, Mår
4. Austbygdå og Tinne
Vannkjemi, bakteriologi, biologi

4 emneord, engelske:
1. Telemark county
2. Routine surveillance
3. Water quality
4. Tinnsjø and surrounding rivers

Prosjektleder:

Torulv Tjomsland

Divisjonssjef:

Jørn Bratzen

Bjørn Sorensen

Jan Osmundsen

ISBN 82-577-0916-6

Statlig program for forurensningsovervåking

0-8000207

OVERVÅKING I TELEMARKVASSDRAGET 1984

Statlig program for forurensningsovervåking

Oslo, 15. april 1985

Prosjektleder : Torolv Tjomsland

Nedarbeidere : Pål Brettum
Arne Henriksen
Eli-Anne Lindstrøm
Arne Kjellsen
Per Pynten

F o r o r d

Rapporten omhandler de stasjonene i Telemarksvassdraget som inngår i Statlig program for forurensningsovervåking i 1984. Undersøkelsen omfatter Tinnsjøen med tilløpselver og utløpselva Tinne.

Oppdragsgiver er Statens forurensningstilsyn (SFT).

Norsk institutt for vannforskning (NIVA) har samlet inn og analysert materiale fra Tinnsjøen samt vært ansvarlig for undersøkelsen. Norsk Hydro har drevet en automatisk prøvetakerstasjon nederst i Måna samt målt nitrogenutslippene fra Rjukan fabrikker. Innsamling av vannprøver fra de øvrige stasjonene samt kjemiske analyser ble utført av Fylkesmannen i Telemark, vannlaboratoriet. Bakteriologiske analyser ble gjort hos Byveterinæren i Skien.

I N N H O L D

	Side
FORORD	3
1. FORMAL - KONKLUSJONER - TILRÅDNINGER	6
1.1 Formål	6
1.2 Konklusjoner	6
1.3 Tiltrådninger	7
2. INNLEDNING	9
2.1 Områdebeskrivelse	9
2.2 Vannbruk og forurensninger	9
2.3 Overvåkingsprogram	10
3. RESULTATER	11
3.1 Klima og hydrologi	11
3.2 Undersøkelse i elvene	12
3.3 Tinnsjøen	22
3.4 Diskusjon	30
4. REFERANSER	34
VEDLEGG - DATATABELLER	35

F I G U R F O R T E G N E L S E

	Side
1-1 Oversiktskart	8
3.1-1 I 1984 var mai og oktober spesielt nedbørrike. Forøvrig var forholdene nær normalen.	11
3.1-2 Vannføringen var i 1984 nær normalen	13
3.2-1 Sammenlikning av karakteristiske kjemiske analyseresultater	14
3.2-2 Sammenlikning av karakteristiske bakteriologiske analyse- resultater	18
3.3-1 Tinnsjø. Dybdekart og karakteristiske data	23
3.3-2 Klorofyll og planteplankton	26
3.3-3 Primærproduksjonen vitner om næringsfattige (oligotrofe) forhold	29
3.4-1 Tinnsjøen var i 1984 i følge Vollenweiders modell ikke kritisk belastet med fosfor	32

T A B E L L F O R T E G N E L S E

3.1-1 Nedbørfelt og middelvannføring i hovedelvene, 1984	12
3.2-1 Begrotingsorganismer i Måna	20
3.3-1 Kvantitative planteplanktonprøver fra Tinnsjøen	27
3.4-1 Tilførsler av fosfor og nitrogen til Tinnsjøen i 1984	30
3.4-2 Årlige nitrogentilførsler i Måna	30

1. FORMAL - KONKLUSJONER - TILRÅDNINGER

1.1 Formål

Hovedhensikten med undersøkelsen var å overvåke vannkvaliteten i Tinnsjø med tilløpselver og utløpselva Tinne (fig. 1-1). Det er lagt særlig vekt på å studere Tinnsjøens trofigrad (algeinnhold) samt betydningen av nitrogen-tilførlene fra Norsk Hydros fabrikker på Rjukan på surhetsnivået i Tinnsjøen.

1.2 Konklusjoner

Vannet i elvene var klart, fattig på mineralsalter og moderat forurensset. Surhetsnivået skaper imidlertid ikke problemer for fiskens eksistens. En tilsynelatende forsurning i perioden 1979-1981 har ikke fortsatt i de tre siste årene.

Fosforkonsentrasjonene var såpass lave at det ikke skulle skape vesentlige begroingsproblemer over lengre strekninger.

Nitrogenkonsentrasjonene i Måna og i Tinne var meget høye. Dette skyldes hovedsakelig utsipp fra Norsk Hydros fabrikker på Rjukan.

Måna mellom Rjukan og utsippet fra Mæl Kraftstasjon ved Tinnsjøen var sterkt bakteriologisk forurensset på grunn av kloakkutsipp.

Begroingsanalyser på den "tørrlagte" elvestrekningen mellom inntaket til Mæl Kraftstasjon like nedenfor Rjukan sentrum og Tinnsjøen vitnet om moderat forurensningsbelastning.

Tinnsjøen var næringsfattig (oligotrof) og i god økologisk likevekt. Fosfor er begrensende næringsstoff, slik at de høye nitrogenverdiene ikke synes å ha noen stor betydning for algeveksten.

De høye nitrogentilførlene til Tinnsjøen gjør at vannet blir ca 0,5 pH enhet surere enn det ellers ville ha vært. Imidlertid skaper surhetsnivået (ca pH 5,8) ikke vesentlige problemer for fiskens eksistens. Det skal imidlertid ikke så store økningen til i tilførlene av sur nedbør eller nitrogen før slike problemer kan oppstå.

Resultatene i 1984 var omtrent som i de tidligere observasjonsårene.

1.3 Tilrådninger

- 1) Måna nedstrøms Rjukan er betydelig forurensset av kloakk. Dette vil imidlertid bli bedret når det planlagte renseanlegget på Rjukan blir satt i drift. Det vil da være behov for å kontrollere om virkningen på resipienten er tilstrekkelig.
- 2) En vesentlig økning av nitrogentilførslene til Tinnsjøen kan forringe fiskebestanden på grunn av forsurting. Det er derfor behov for fortsatt å holde utsippene fra Norsk Hydros fabrikker på Rjukan og deres virkning på Tinnsjøen under oppsikt.

Foruten 1) og 2) synes det ikke å være forurensningsproblemer i det undersøkte området som gjør det nødvendig å fortsette overvåkingen i de nærmeste årene.

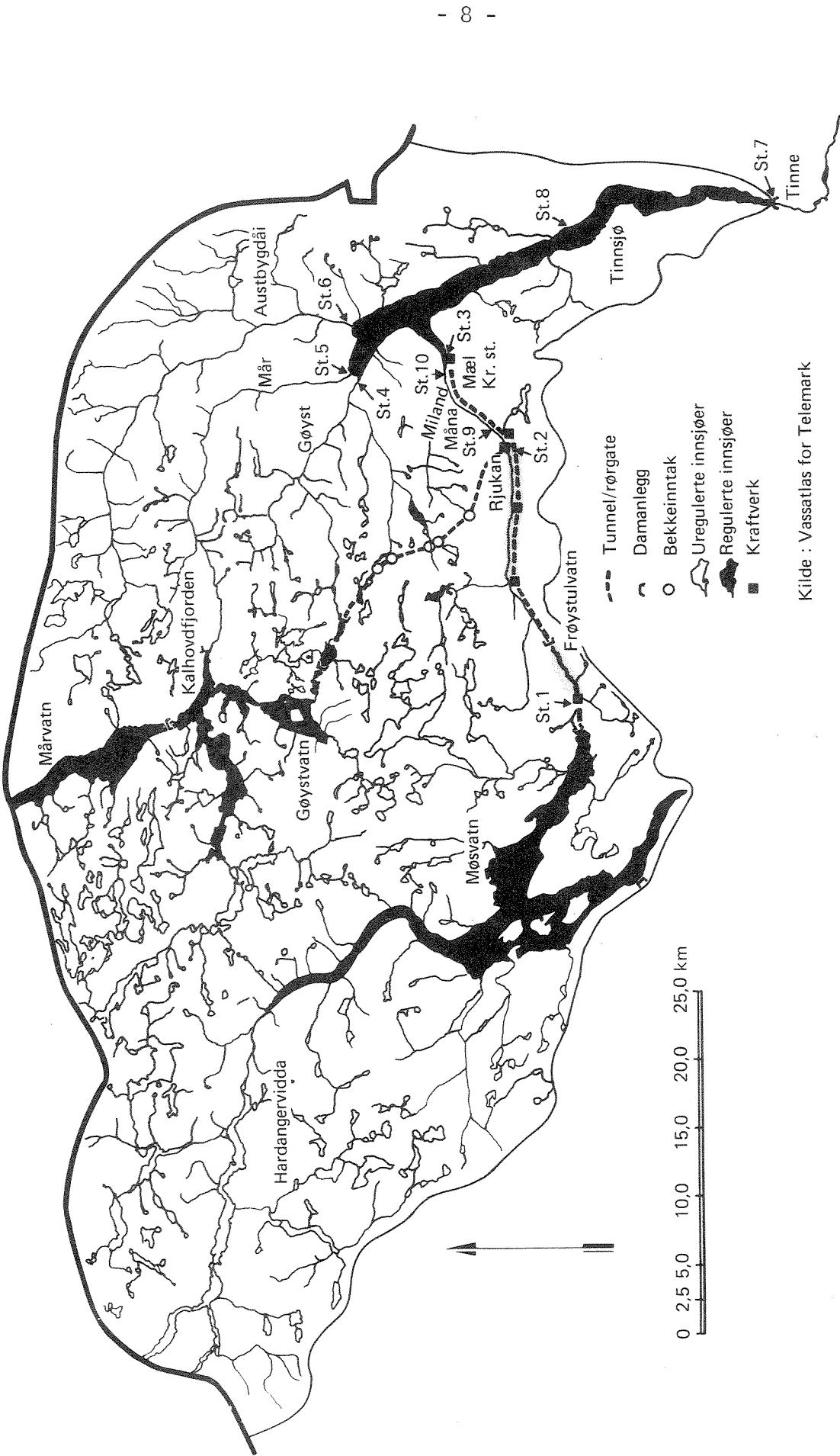

Fig. 1-1. Oversiktsskart.

2. INNLEDNING

2.1 Områdebeskrivelse

Undersøkelsen i 1984 omfatter Tinnsjøen med tilløpselver og utløpselva Tinne. Samlet nedbørfelt er 3739 km^2 (figur 1-1). Måna har sine kilder på Hardanger-vidda. Nedstrøms Møsvatn er vannet sterkt utnyttet til kraftproduksjon og blir i stor grad ledet gjennom tunneler. Overføringer av de øvre delene av Mår og Gøyst øker Månas nedbørfelt fra 1766 km^2 til ca 2525 km^2 . Restfeltene til Mår og Gøyst er på henholdsvis 168 km^2 og 115 km^2 . Austbygdåi (336 km^2) er uregulert.

Nedbørfeltet ligger i den sørnorske grunnfjellsformasjon. Berggrunnen består hovedsakelig av granitt, gneis og kvartsitt. Bergartene er tungt løselige i vann, noe som bidrar til å gjøre vassdragene fattige på mineralsalter.

Hardangerviddas "rolige" landformer preger de vestlige delene av nedbørfeltet. Høyden over havet er overveiende mellom 1100 og 1300 m.o.h. Dalene faller bratt ned mot Tinnsjøen som ligger 191 m.o.h.

Området er dekket med et tynt lag med bunnmorene eller består av snaufjell.

2.2 Vannbruk og forurensninger

Tinnsjøen brukes som recipient for ca 7500 mennesker. Tettstedet Rjukan har ca 4600 innbyggere. Ytterligere ca 700 innbyggere, fortrinnsvis bosatt nedstrøms Rjukan, nytter Måna som recipient. Henholdsvis ca 500, 200 og 50 innbyggere er bosatt langs de nederste strekningene av Austbygdåi, Mår og Gøyst. Det er foreløpig kun bygget kloakkrenseanlegg i Austbygdåi's nedbørfelt.

Fra Norsk Hydros fabrikker på Rjukan blir det, til tross for renseanordninger, ført til dels store mengder ammoniumnitrat til vassdraget.

Vassdragene Måna, Mår og Gøyst utnyttes i stor grad til produksjon av elektrisk kraft. Månas naturlige elveløp er vanligvis mer eller mindre tørrlagt. Austbygdåi er varig vernet mot kraftutbygging.

Vassdragene brukes til rekreasjon og fiske. Tinnsjøen er kjent for sin fine røyebestand.

2.3 Overvåkningsprogram

Det ble i 1984 samlet inn prøver fra følgende stasjoner (figur 1-1).

	UTM koordi- nater	Kode i SFTs dataarkiv
1. Måna oppstrøms Føystulvatn	32VMM 633325	Måna-3
2. Utløp Mår kraftstasjon	32VMM 823399	Måna-2
3. Måna ved Tinnsjøen, utl. Mæl kraftst.	32VMM 871434	Måna-1
4. Gøyst ved Tinnsjøen	32VMM 852502	Tinn-5
5. Mår ved Tinnsjøen	32VMM 862511	Tinn-4
6. Austbygdå i ved Tinnsjøen	32VMM 902514	Tinn-6
7. Tinne ved utløpet av Tinnsjøen	32VNM 014208	Tinn-1
8. Tinnsjøen	32VNM 954389	Tinn-8
9. Måna nedstrøms Rjukan	32VNM 818385	Måna-4
10. Måna ved Miland	32VNM 860430	Måna-5

Ved elvestasjonene 1-7 ble det gjort månedlige kjemiske og bakteriologiske undersøkelser. Det ble dessuten tatt enkelte prøver i Måna nedenfor Rjukan sentrum (9) og av restvannføringen i Måna like oppstrøms tilløpet fra Mæl Kraftstasjon (10). I Måna ved Tinnsjøen (3) har Norsk Hydro drevet en automatisk prøvetaker. Kjemianalysene ble der utført på ukentlige blandprøver. På innsjøstasjonen (stasjon 8) ble det tatt prøver for analyse av vannkjemi og biologi en gang pr. måned i perioden mai-oktober.

3. RESULTATER

3.1 Klima og hydrologi

Årlig nedbørhøyde ved Gvarv ved nordenden av Norsjø (26 m.o.h.) var 735 mm i perioden 1931-1960 (figur 3.1-1). Hovedandelen av nedbøren faller om sommeren og høsten.

I 1984 var nedbøren (940 mm) noe høyere enn normalen. Dette skyldes fortrinnsvis stor nedbør i mai og oktober. Temperaturen var meget nær normalen.

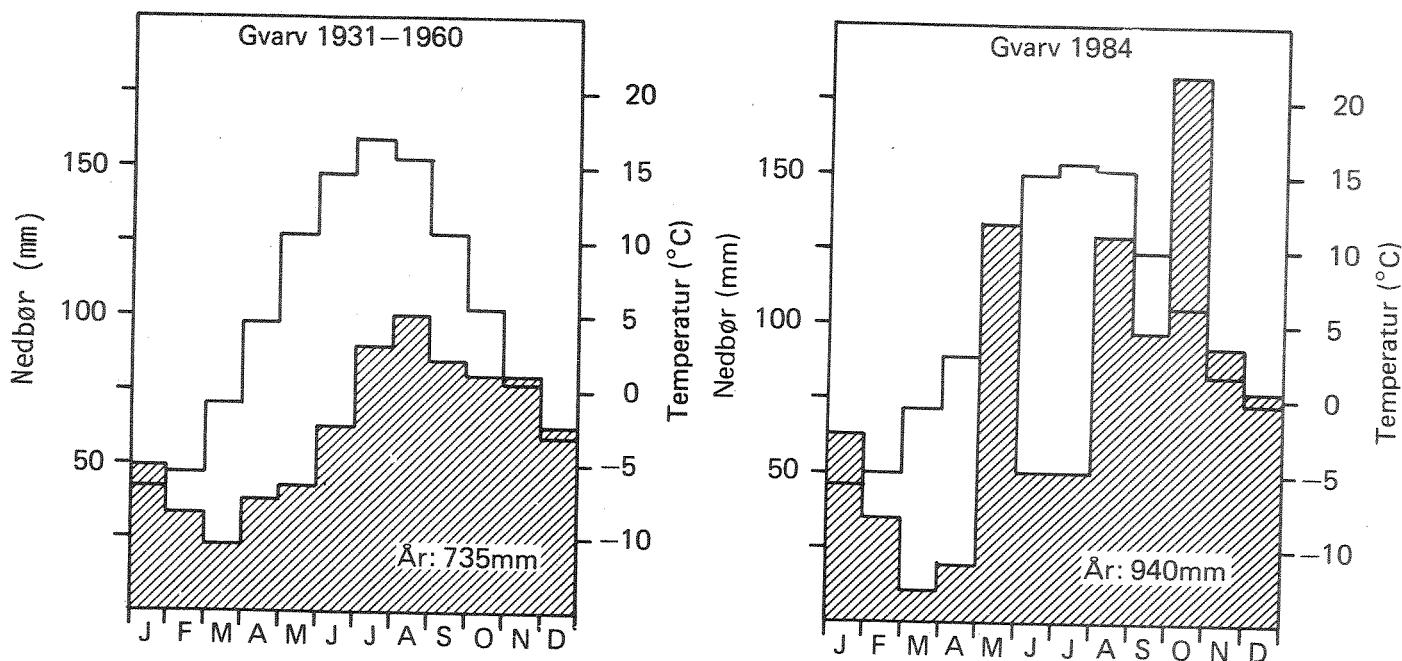

Fig. 3.1-1. I 1984 var mai og oktober spesielt nedbørrike. Forøvrig var forholdene nær normalen. (Nedbøren er skyggelagt på figuren.)

65% av vanntilførslene til Tinnsjøen kom via Måna. Nær 80% av tilløpet til Tinnsjøen kom via de elvene det ble tatt vannprøver fra.

Tabell 3.1-1. Nedbørfelt og middelvannføring i hovedelvene, 1984

	Nedbørfelt km ²	Middelvannføring		
		m ³ /s	%	
Måna	2525	75,8	65,8	Målt ved Mæl Kraftst.
Gøyst	115	2,8	2,4	Beregn. fra VM 2160
Mår	168	3,7	3,3	" " VM 2160
Austbygdåi	336	8,2	7,1	VM 2160 Austbygdåi
Øvrige tilløp til Tinnsjø	595	24,7	21,4	VM 486 - ovenforstående verdier
Utløp Tinnsjø	3739	115,3	100,0	VM 486 Kirkvoll bru

Høye vannføringer finner sted under snøsmeltingen i mai-juni samt i tilknytning til nedbørepisoder sommer og høst (figur 3.1-2). Lave vannføringer opptrer om vinteren og for en stor del også sommer og høst. Tinnsjøen, som er regulert, har en utjamnende effekt på vannføringen i vassdraget nedenfor. Ved utløpet av Tinnsjøen er f.eks. median vannføringen for 1950-1980 noenlunde konstant hele året igjennom.

Arsavløpet via Tinne var ca 10% høyere enn i et middelår. Variasjonene gjennom året var nær normalen.

3.2 Undersøkelser i elvene

Analyseresultatene er vist i tabellene I-IX i vedlegget. For Måna ved Tinnsjøen representerer verdiene i tabellen blandprøver for en uke med prøvetaking hvert 4. minutt. Tidsveide middelverdier samt minimum- og maksimumverdier for en del av analyseparametrene er vist i figur 3.2-1.

Surhet

Surhetsnivået i vassdragene var overveiende mellom pH 6,0 og pH 6,7. Laveste enkeltobservasjon var pH 5,6 i Måna ved Tinnsjø. Vannet kan karakteriseres som moderat forsuret, men f.eks. tilfredsstillende for å opprettholde en levedyktig fiskebestand.

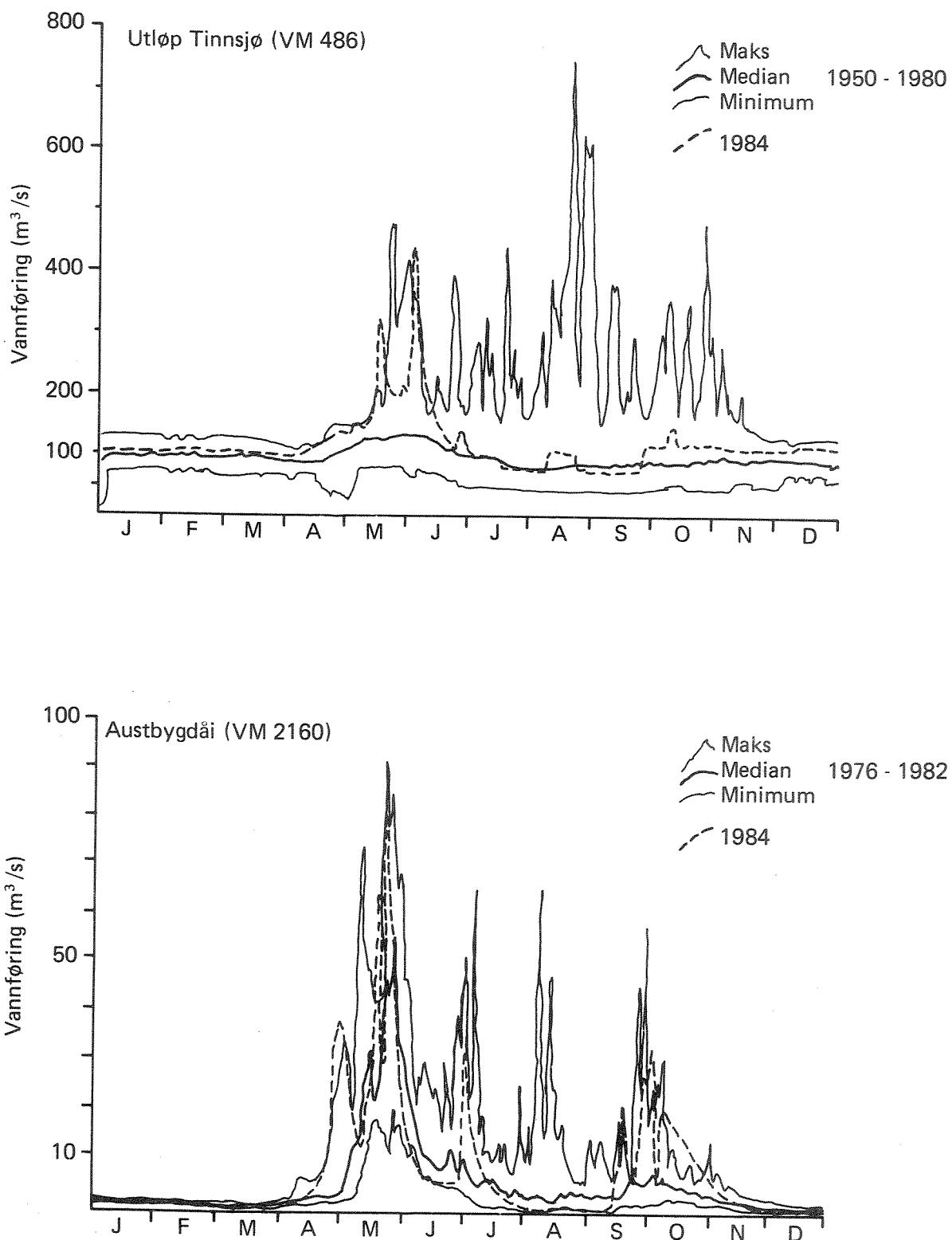

Fig. 3.1-2. Vannføringene var i 1984 nær normalen.

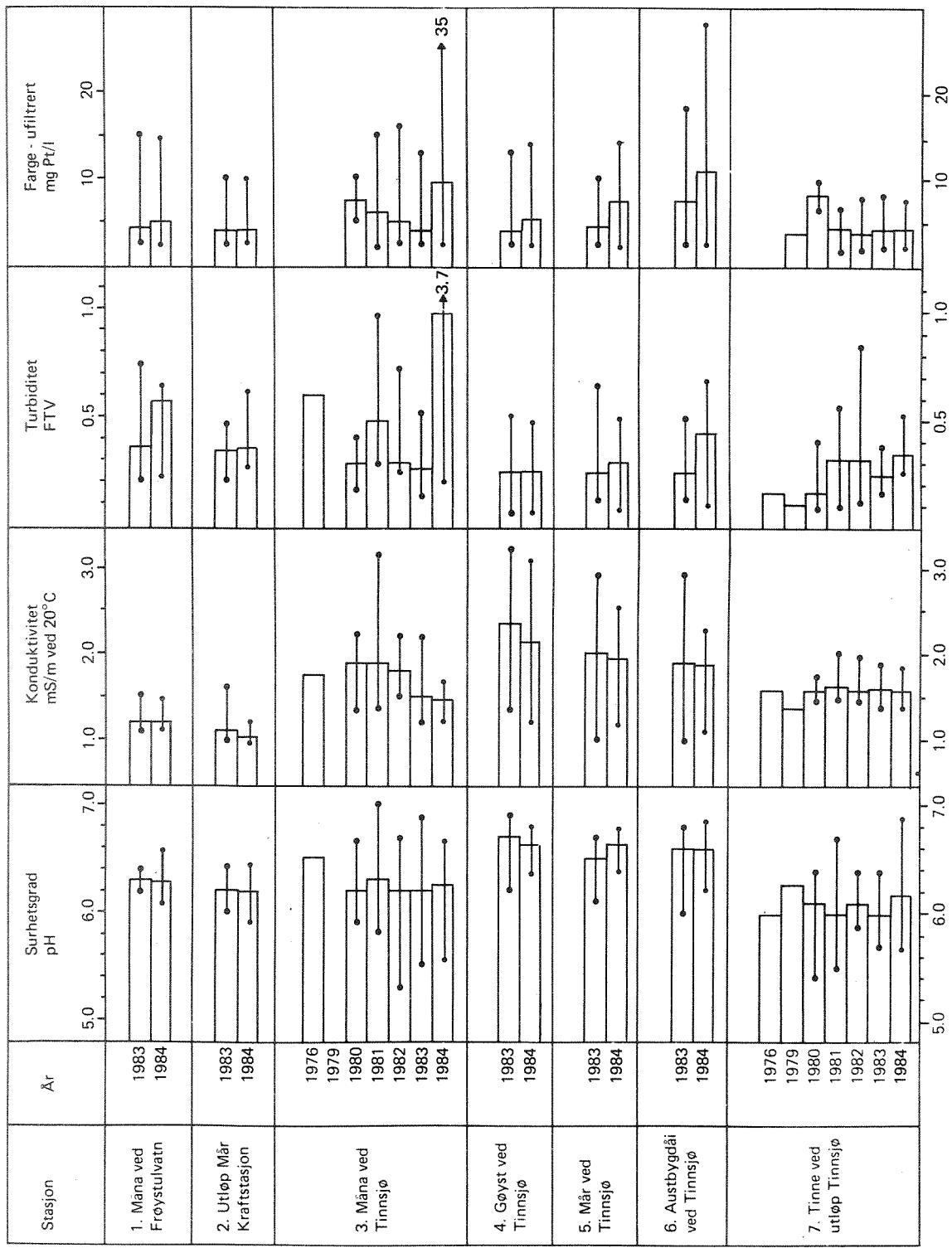

Fig. 3.2-1 Sammenlikning av karakteristiske kjemiske analyseresultater, minimum, middel og maksimum.

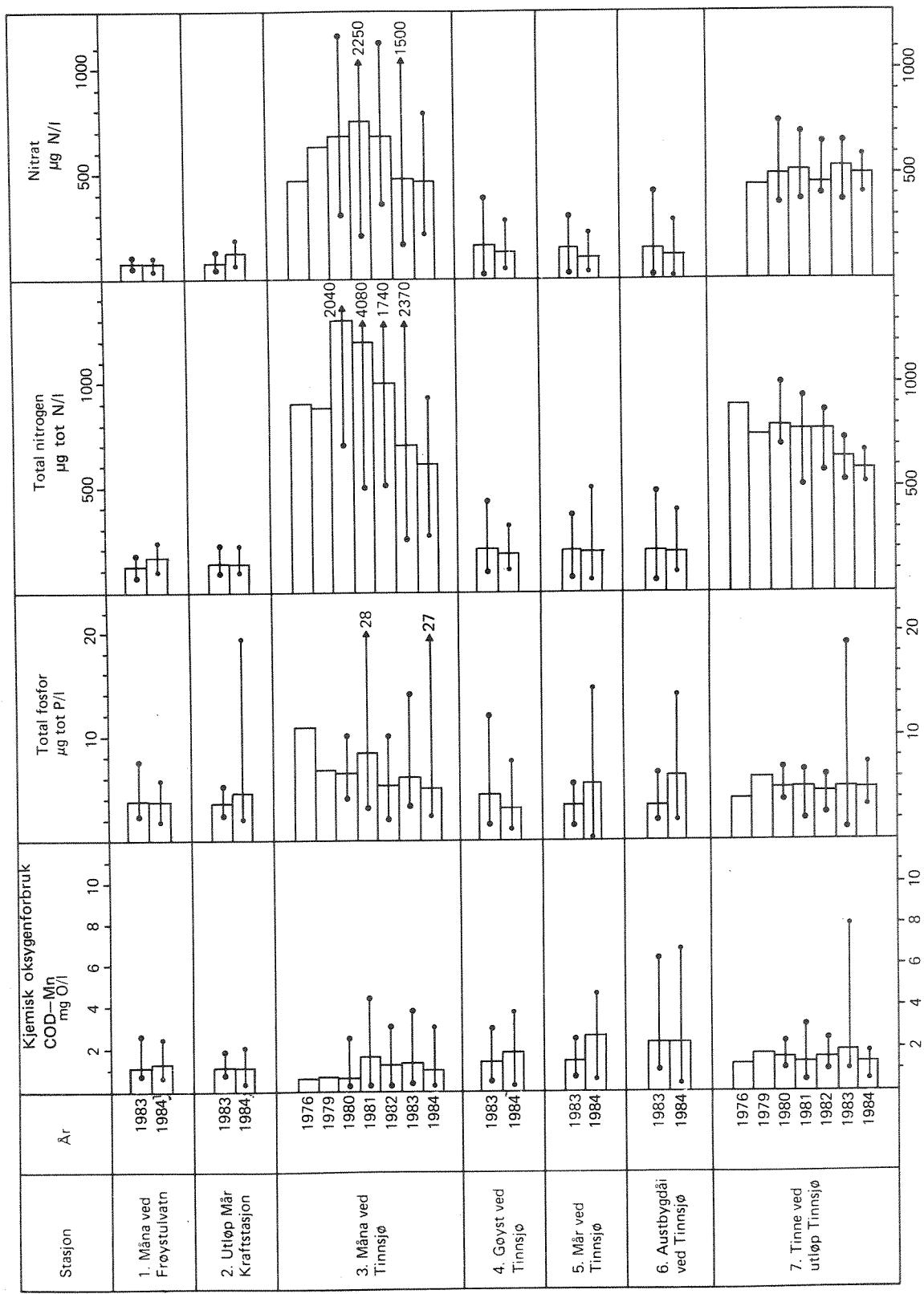

Fig. 3.2-1. forts.

Surhetsnivået var omtrent som i de foregående årene.

Konduktivitet

Midlere konduktivitetsverdier på de ulike stasjonene var mellom 1,0 og 2,2 mS/m. Det vil si at vannet var fattig på mineralsalter.

Turbiditet, farge og øksyderbarhet

Turbiditet, farge og kjemisk øksygenforbruk var henholdsvis av størrelsen 0,3 FTU, 4 mg Pt/l og 1,5 mg O/l. Elvene kan karakteriseres som klarvannseler med lavt innhold av slam og humusstoffer.

Fosfor

Næringsstoffet fosfor spiller en avgjørende rolle for planteproduksjonen i et vassdrag. Høye konsentrasjoner medfører som oftest en uønsket stor begroing. I Måna nedstrøms Rjukan sentrum ble det observert meget høye fosforverdier. Midlere konsentrasjon var der 60 µg P/l. Dette vannet blir like nedenfor blandet med vann fra Mår Kraftstasjon og ført via tunnel til Mæl Kraftstasjon.

For de øvrige stasjonene var vannets midlere fosforinnhold under 6 µg tot P/l. Verdiene kan karakteriseres som tilfredsstillende lave.

Resultatene var av samme størrelse som tidligere observasjoner.

Nitrogen

Nitrogen er et næringsstoff som kan medvirke til økt biologisk produksjon i et vassdrag.

De høyeste konsentrasjonene ble målt i Måna nedenfor Rjukan sentrum. Verdier mellom 700 og 1200 µg tot N ble observert. Også "restvannet" i Måna nedstrøms inntaket til Mæl Kraftstasjon ble det påvist verdier på opptil 1100 µg tot N/l. I Måna ved Tinnsjøen og Tinne var middelverdiene henholdsvis 610 og 580 µg tot N/l. Dette har sammenheng med utslipper fra Norsk Hydros fabrikker på Rjukan. På de øvrige stasjonene var de tilsvarende verdiene mellom 100 og 200 µg tot N/l, noe som vitner om små tilførsler fra menneskelige aktiviteter.

Bakteriologi

Koliforme bakterier stammer både fra jord og tarmene hos mennesker og dyr.

I Måna ved Tinnsjøen var vannet, i likhet med de foregående årene, jevnlig sterkt bakteriologisk forurensset, dvs. over 500 koli. bakt. pr. 100 ml (fig. 3.2-2). I blant var konsentrasjonene over 1600 koli. bakt. pr. 100 ml. I Måna ved Rjukan og på den "tørrlagte" strekningen nedenfor ble det også påvist høyt bakterieinnhold. På de øvrige stasjonene var vannet gjennomgående lite forurensset, dvs. under 20 koli. bakt. pr. 100 ml.

Termostabile koliforme bakterier (tarmbakterier) kan kun formere seg i tarmen hos mennesker og dyr. De representerer følgelig en fersk forurensning. I Måna ved Tinnsjøen var middelkonsentrasjonen ca 450 termostabile bakterier pr. 100 ml. Dette var omrent som i de foregående årene. Ingen av observasjonene i løpet av sommeren tilfredsstilte helsemyndighetenes krav til badevann på 50 termostabile bakterier pr. 100 ml. I Måna ved Rjukan og på den "tørrlagte" strekningen nedenfor ble det også påvist høyt bakterieinnhold. Ved de øvrige stasjonene ble det ikke påvist konsentrasjoner over den nevnte badevannsgrensen. Prøvene inneholdt gjennomgående ikke termostabile koliforme bakterier. Imidlertid settes det som krav til godt drikkevann at det ikke finnes slike bakterier.

Den bakteriologiske forurensningen i nedre del av Måna har sammenheng med kloakktiflørslar fra Rjukan.

Begroing

Betegnelsen "begroing" omfatter i hovedsak bakterier, sopp, alger og moser knyttet til elvebunnen eller annet substrat. I noen tilfeller utgjør andre organismer, eksempelvis primitive fastsittende dyr, en del av begroingen.

Ved å være bundet til et voksested, vil begroingssamfunnet avspeile fysiske og kjemiske miljøfaktorer på voksestedet og integrere denne påvirkningen over tid.

Begroingen spiller stor rolle ved opptak og omsetning av løste næringsstoffer og lett nedbrytbart organisk stoff. Derfor er begroingssamfunnet velegnet til å karakterisere konsekvensene av belastning med denne type stoffer.

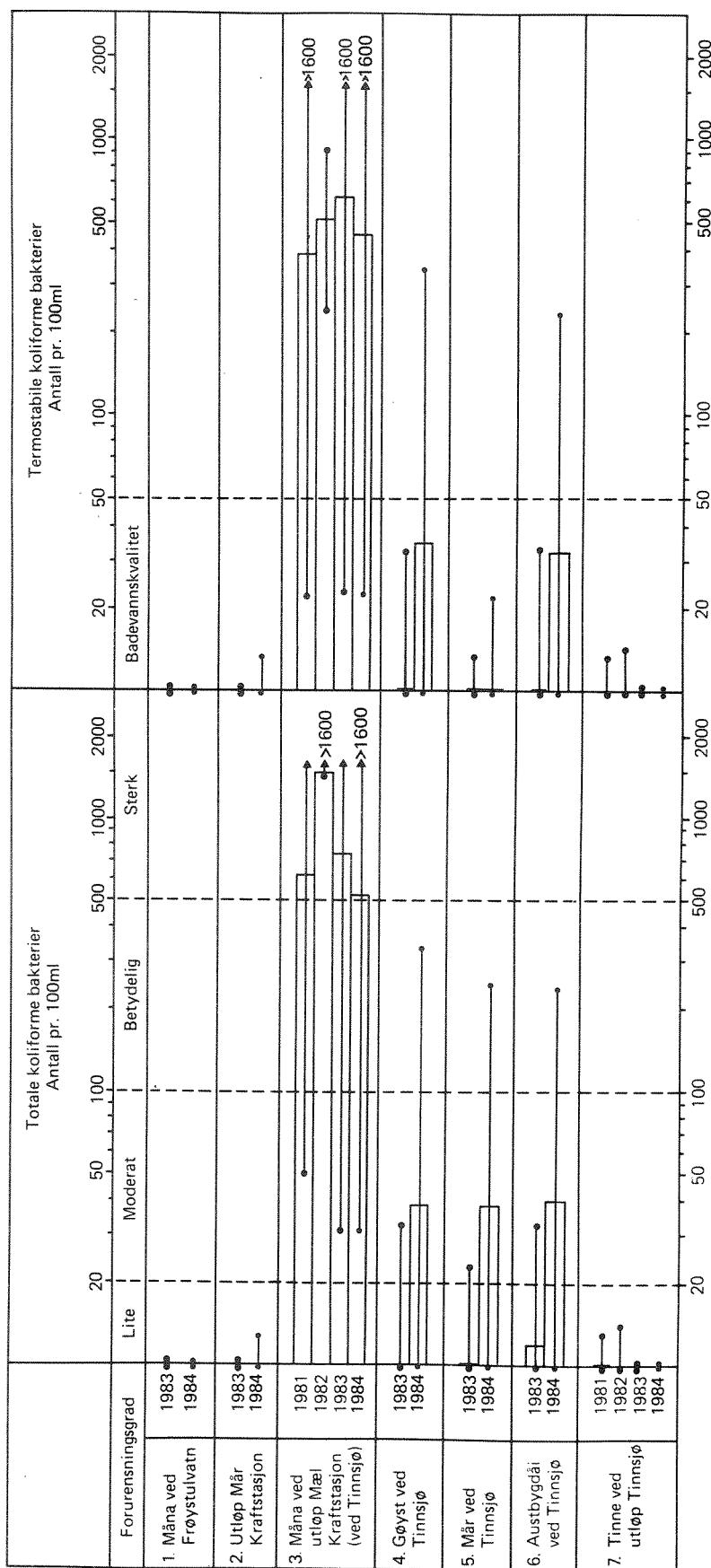

Fig. 3.2-2 Sammenlikning av karakteristiske bakteriologiske analyseresultater, minimum, middel og maksimum.

Metode og materiale

Den 6. august 1984 ble det samlet begroingsprøver øverst og nederst på den "tørrlagte" elvestrekningen i Måna mellom inntak og utslipps av vannet som går gjennom Mæl Kraftstasjon. Innsamling og bearbeiding av begroing er gjort i henhold til metodebeskrivelse i NIVA-rapport; Biologiske metoder aktuelle ved overvåking av vannressurser (NIVA, 1979).

Resultater

Begroingssamfunnets sammensetning er vist i tabell 3.2-1.

Begroingssamfunnets artsantall var omlag som normalt i lite/moderat forurensede elver på begge stasjoner. Det var imidlertid bare et lite antall arter som hadde mengdemessig betydning på de to stasjonene.

Artssammensetningen var noe forskjellig på de to stasjonene. Det gjaldt arter med stor forekomst. På den øverste stasjonen dominerte organismer som er lite kjent fra begroingssamfunn i norske elver (grønnalgene Gongrosira sp., Stigeochlonium sp. og en uidentifisert ulothrical grønnalge). Deres miljøkrav i norske elver er ikke kjent. Ved Miland (nederste stasjon) dominerte grønnalgen Microspora amoena. Stor forekomst av M. amoena indikerer høyt innhold av plantenæringsalter i vannet. På den øverste stasjonen ble det observert små forekomster av organismer som trives i næringsfattig vann (blågrønnalgen Cyanophanon mirabile og grønnalgene Bulbochaete sp. og Zygnema b.)

Mosene Fontinalis antipyretica og Hygrohypnum ochraceum hadde stor forekomst øverst på strekningen. Ved Miland var forekomsten noe mindre. Stor forekomst av disse mosene indikerer høyt innhold i vannet av plantenæringsalter.

Innholdet av organismer som lever av lett nedbrytbart organisk stoff ("nedbrytere" i tabell 3.2-1) var ubetydelig på den øverste stasjonen. Dette var noe høyere ved Miland.

Mengdemessig forekomst av begroing var noe større i øvre del av elveavsnittet enn ved Miland. Her hadde en uidentifisert grønnalge (Ulothrical alge, 5-6 µ) stor forekomst i stilleflytende områder. Dette ga elva et lite tiltalende utseende.

Tabell 3.2-1 Begroingsorganismer i Måna, samlet 6. august 1984

Organisme - latinsk navn	Måna-4	Måna-5
<u>Blågrønnalger - Cyanophyceae</u>		
Aphanocapsae sp.	x	
Chamaesiphon confervicola	x	xx
Cyanophanon mirabile		x
Schizothrix sp. (1-2 μ)	x	
Uidentifisert (cf. Homoeothrix sp.)	xx	
<u>Grønnalger - Chlorophyceae</u>		
Bulbochaete sp.		x
Drapharnaldia glomerata		1
Cosmarium sp.	xx	
Gongrosira sp. (6-8 μ)	2	
Hormidium rivulare	x	
Microspora amoena		3
" palustris v. minor		xx
Mougeotia a (6-12 μ)	xx	xx
" b (18-20 μ)	xx	
Oedogenium a (9-14 μ)		x
Penium sp.	x	x
Radiofilium sp.	x	
Spirogyra sp. (18-26 μ , L, IK)	1	x
" y (23-26 μ , R, IK)	xx	
Stigeochlonium sp.	2	x
Ulothrix zonata		xx
Zygnema b (25 μ)		x
Uidentifisert ulothrichal alge (5-6 μ)	4	
<u>Kiselalger - Bacillariophyceae</u>		
Achnanthes minutissima	xx	xx
" minutissima v. cryptocephala		xx
Ceratoneis arcus		xx
Cymbella lunata		x
" ventricosa "v.minuta"	xx	x
Diatoma hiemale v. mesodon	x	x
Eunotia exigua	x	
" faba	xx	
" pectinalis		x
Fragilaria intermedia		x
" cf vaucheria (15-20 μ)	1	
Gomphonema acuminatum		x
" gracile		x
Nitzschia palea	x	
" sp.		x
Pinnularia	x	
Synedra rumpens	xx	x
Tabellaria flocculosa	xx	xxx

forts.

Gulalger - Chrysophyceae

Hydrurus foetidus xx

Rødalger - Rhodophyceae

Batrachospermum sp.	x
Lemanea fluviatilis	2
Pseudochantransia sp. (8-10 µ)	1
" sp. (15 µ)	x

Moser - Bryophyta

Fontinalis antipyretica	2-3	1
Hygrohypnum ocheraceum	4	4
Schistium alpicola		2
" agassizii v. rivulare		1

Nedbrytere (Bakterier, sopp, encellede dyr)

Bakterier - aggregater	xx	x
" - staver		xxx
" - tråder		x
Jernbakterier - staver	x	
" - tråder	x	
Sphaerotilus natans		xx
Sopp - hyfer		xx
" - sporer	x	

Tallangivelse viser organismens % dekning av elveleiet; dekningsgrad:

5 : 50 - 100% 2 : 5 - 12%
4 : 25 - 50% 1 : < 5%
3 : 12 - 25%

Organismener som vokser blant/på disse er angitt med x:

xxx: tallrik
xx: vanlig
x: få eksemplarer

Diskusjon

I øvre del dominerte organismer hvis miljøkrav i norske elver er lite kjent. Dette gjør det vanskelig å benytte begroingssamfunnet som grunnlag for å bedømme vannkvaliteten. Inntaksdammen medvirker trolig til at det utvikles et spesielt begroingssamfunn på denne lokaliteten. Dessuten virker dammen i en viss grad stabilisering og flomdempende og resulterer i større forekomst av begroing der enn ved Miland.

Det er lettere å tyde begroingsobservasjonene i Måna ved Miland. Dominans av organismer som trives i næringsrikt vann indikerer overgjødsling med plantenæringsalter. Forekomst av nedbrytere i begroingsprøvene tilsier et begrenset innhold av lett nedbrytbart organisk stoff i ellevannet. Forurensningsømfintlige organismer ble observert i Måna ved Miland. Disse hadde imidlertid liten forekomst og er trolig tilført Måna via næringsfattige tilløpselver. Disse artene gir neppe uttrykk for vannkvaliteten i Måna ved Miland.

3.3 Tinnsjøen

Tinnsjø er en typisk fjordsjø, dvs. lang, smal og meget dyp, noe som vitner om utforming av istidenes breer (fig. 3.3-1). Overflatens areal er 51 km^2 . Største målte dybde er 460 m. Innsjøen ligger ca 190 m.o.h., dvs. over marin grense. Tinnsjøen er regulert med ca 4 m.

I perioden mai-oktober ble det samlet inn månedlige prøver nær innsjøens dypeste punkt (fig. 3.3-1). Undersøkelsen omfattet vannkjemi og biologi.

Resultater for vannkjemianalysene er vist i tabell VIII i vedlegget.

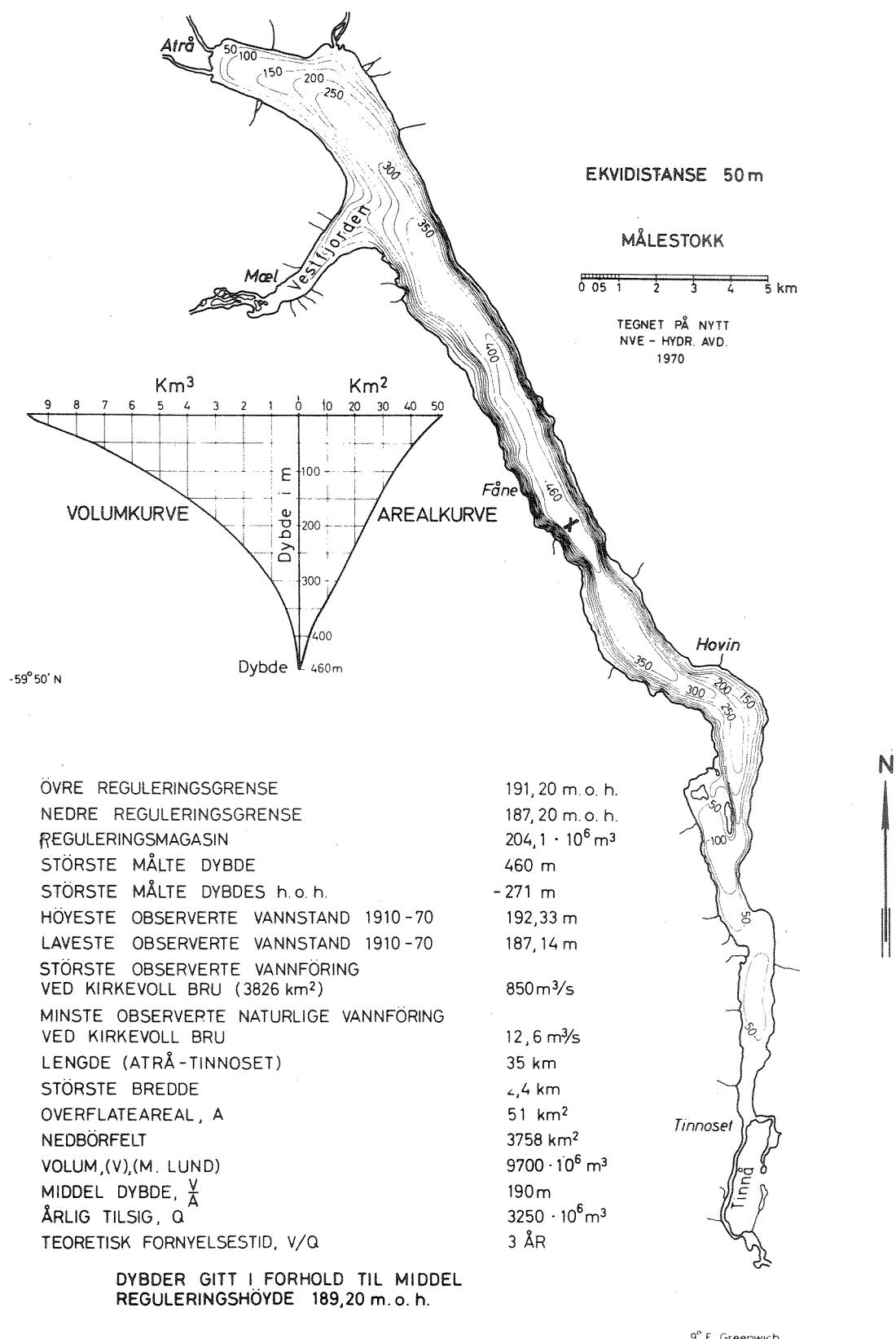

Fig. 3.3-1 Tinnsjøen. Dybdekart og karakteristiske data
x: Prøvetakingssted

Vannkjemi

Vannets surhetsnivå var på observasjonsdagene mellom pH 5,8 og 6,4. Surhetsnivået er såpass lavt at en del næringsdyr ikke overlever. Dette kan virke noe hemmende på ørret. Røyebestanden blir neppe påvirket.

Konduktivitetsverdier på ca 1,5 mS/m viser at vannet var fattig på mineral-salter.

Lave verdier på farge (ca 5 mg Pt/l), turbiditet (ca 0,2 FTU) og oksygenforbruk (ca 1,5 mg O₂/l) vitner om lavt innhold av slam og humusstoffer. Siktedyptet avtok fra 18,5 m i slutten av mai til 6,5 m midt i juli, for deretter å øke med 3 m i løpet av høsten. Reduksjonen i siktedyptet har sammenheng med økt algevekst om sommeren (fig. 3.3-2). Siktedyptet er som vi kan forvente i næringsfattige (oligotrofe) innsjøer med liten tilførsel av partikulært materiale og humusstoffer.

Oksygenforholdene var gode (over 90% metning). Det var liten endring med økende dyp.

Innholdet av næringsstoffet fosfor var gjennomgående under 6 µg tot-P/l, noe som kun skulle kunne underholde små algemengder.

Innsjøen var klart påvirket av næringsstoffet nitrogen. Konsentrasjoner omkring 600 µg tot-N/l er flere ganger større enn hva vi kunne vente å finne uten tilførslene fra Norsk Hydros fabrikker på Rjukan.

Klorofyll

Midlere klorofyllkonsentrasjon i 0-10 m-sjiktet i løpet av sommeren var 1,2 µg kl.a./l. Største verdi var 2,2 µg kl.a./l (fig. 3.3-2). Konsentrasjonene var tilfredsstillende lave. Rognerud m.fl. (1979) angir en øvre grense på 2 µg kl.a./l som middel i produksjonsesongen for å kunne forvente økologisk stabile forhold. Næringsrike (eutrofe) tilstander finner vanligvis sted når klorofyllinnholdet jevnlig overstiger 3,5 µg kl.a./l. Klorofyllinnholdet i 1984 var av samme størrelse tidligere år.

Planteplankton

De kvantitative planteplanktonprøvene ble samlet inn som blandprøver fra 0-10 m dyp.

I 1984 ble det registrert et maksimum algevolum i vekstsesongen på ca $400 \text{ mm}^3/\text{m}^3$, og gjennomsnittsvolumet for registreringene i vekstsesongen (mai-oktober) var $200 \text{ mm}^3/\text{m}^3$ (fig. 3.3-2). I tabellen nedenfor er gitt største registrerte volum og gjennomsnittsvolum i de årene det er gjennomført kvantitative planteplanktonundersøkelser i Tinnsjøen:

År	1979	1980	1983	1984
Største reg. totalvolum i vekstsesongen (Tidspunkt i parentes)	335.4 (5/7)	460.4 (5/9)	461.0 (14/7)	401.9 (21/6)
Gj.snittsverdien i vekstsesongen (Antall obs. i parentes)	206.3 (4)	239.3 (5)	163.6 (5)	200.4 (6)

Av tabellen fremgår det at høyeste registrerte totalvolum i de fire undersøkelsesårene lå mellom ca $350-450 \text{ mm}^3/\text{m}^3$ og gjennomsnittet stort sett mellom ca $150-250 \text{ mm}^3/\text{m}^3$. Resultatene fra 1984 skiller seg ikke ut fra resultatene de foregående år, og de samlede resultater viser at det ikke har skjedd noen utvikling i vannmassene i denne perioden, som har ført til økt algevekst.

Også i 1984 var sammensetningen i planteplanktonet i store trekk som tidligere år, slik en kan forvente det i en oligotrof (næringsfattig) innsjø, med gullalgene (Chrysophyceae) som den mest fremtredende gruppen, og med en prosentvis større andel av små cryptomonader (Cryptophyceae), først og fremst Rhodomonas lacustris.

Et trekk i sammensetningen i 1984 i forhold til 1983 var en, relativt sett, større andel av en blågrønnalge (Cyanophyceae) Merismopedia tenuissima i planktonet i september. Dette er en typeart for oligotrofe, noe sure vannmasser og er et vanlig innslag i planktonet på sensommeren og høsten i næringsfattige innsjøer mange steder i landet. Også i planktonet i september 1980 var det en større andel av denne arten i planteplanktonet i Tinnsjøen.

Av figur 3.3-2 ser en at det til tider er dårlig overensstemmelse mellom klorofyllverdiene og analyseresultatene av planteplanktonets totalvolum. Klorofyllverdienes overensstemmelse vil vanligvis variere endel avhengig av om planteplanktonsamfunnet er i sterk vekst og om algesamfunnet inneholder arter med lite klorofyll pr. volumenhet alger. Et samfunn i sterk vekst vil ha relativt lite klorofyll pr. enhet alger. Som vi ser av figuren var dette tilfelle i juni under våroppblomstringen. Også i august var det lite klorofyll pr. enhet alger, noe som, foruten en ny veksttopp på det tidspunktet, skyldes at blågrønnalgen Merismopedia tenuissima da utgjorde en relativt stor andel av planktonet. Blågrønnalgene inneholder lite klorofyll pr. volumenhet alger.

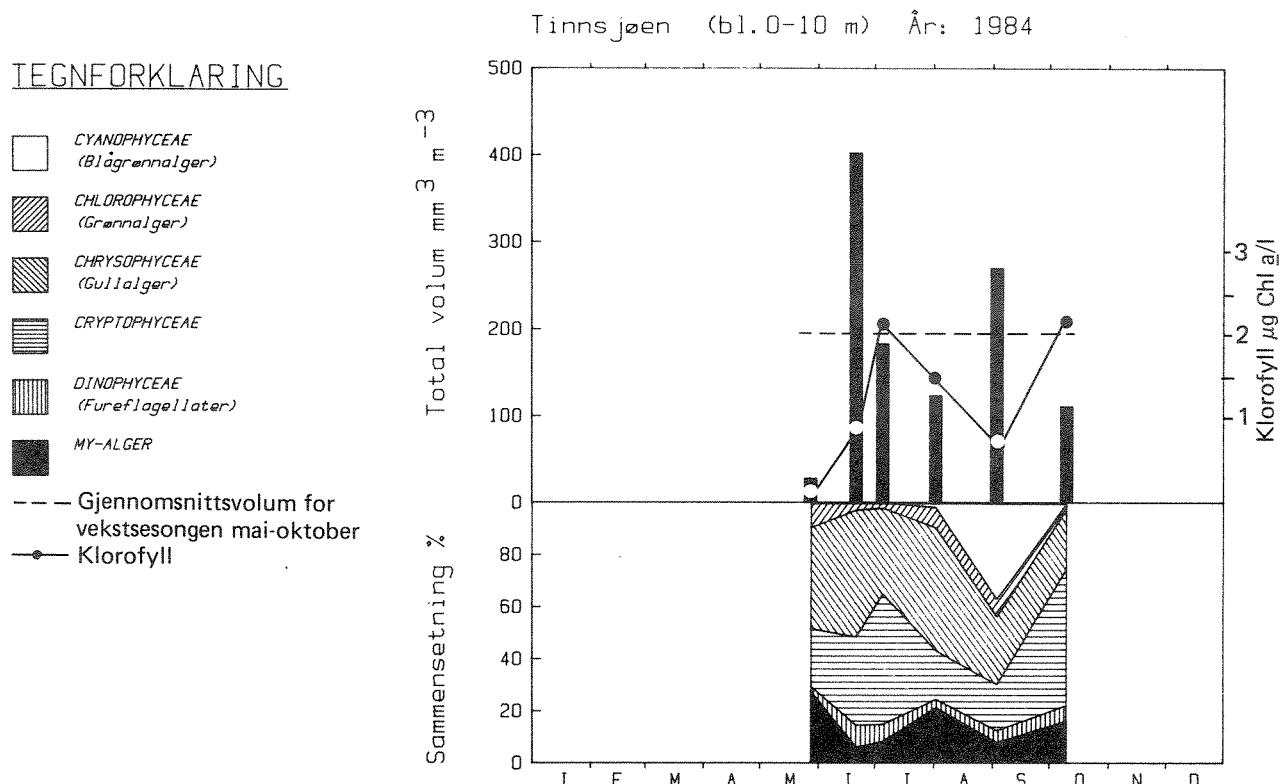

Fig. 3.3-2 Variasjon i klorofyll samt totalvolum og sammensetning av planteplankton i 1984 viser at Tinnsjøen er næringsfattig (oligotrof).

Tabell 3.3-1 Kvantitative planteplanktonprøver fra Tinnsjøen

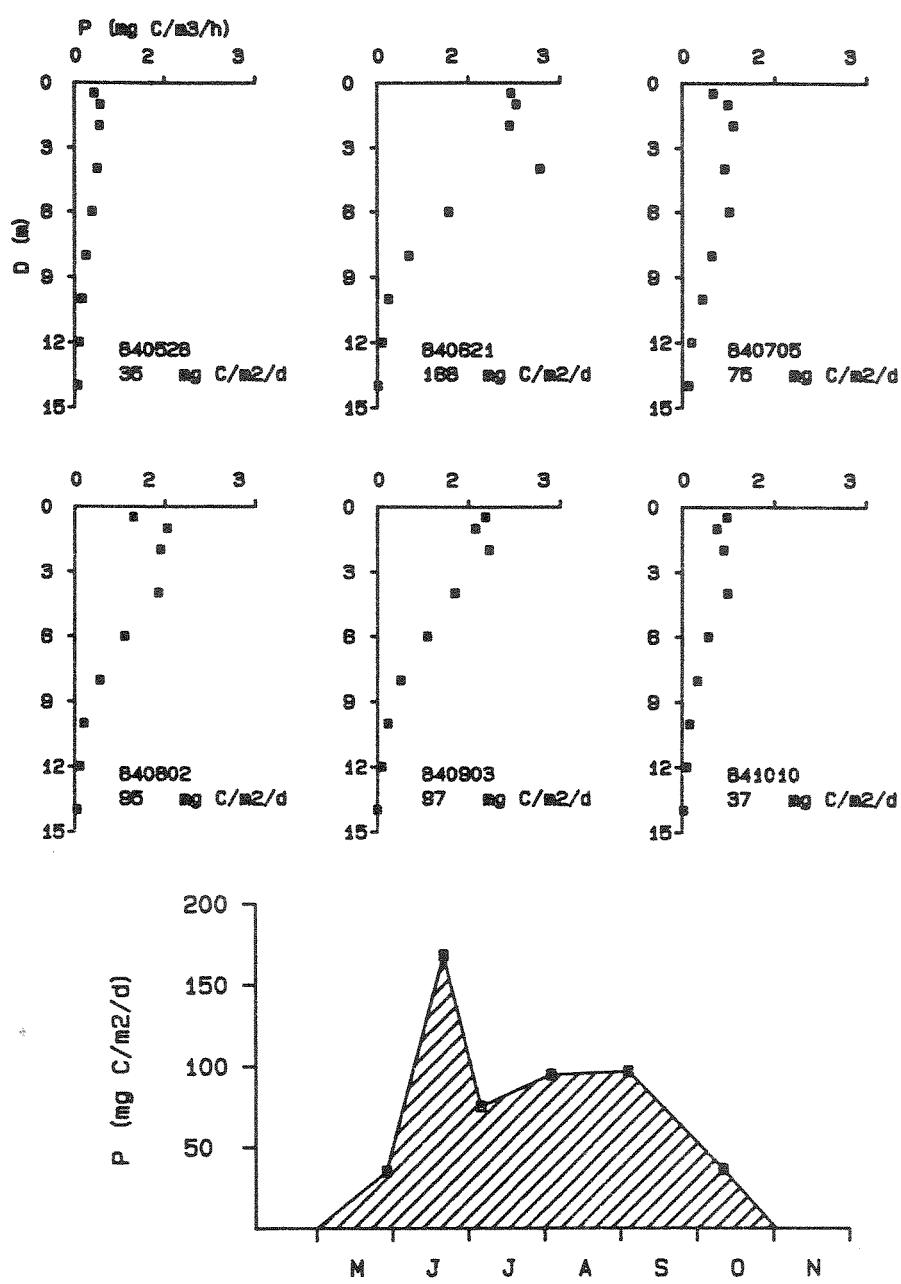
GRUPPER/ARTER	Dato=	840528	840621	840705	840802	840903	841010
Volum mm³/m³							
Cyanophyceae (Blågrønne alger)							
<i>Merismopedia tenuissima</i>	-	.2	-	2.4	93.4	.5	
Sum	-	.2	-	2.4	93.4	.5	
Chlorophyceae (Grønne alger)							
<i>Botryococcus braunii</i>	-	-	-	.3	-	-	
<i>Chlamydomonas</i> sp. (l=8)	-	.6	.3	-	1.2	1.1	
<i>Cosmarium</i> sp. (l=8,b=8)	-	.4	-	-	-	-	
<i>Crucigenia quadrata</i>	-	-	-	-	.7	-	
<i>Koliella</i> sp.	2.6	9.7	-	-	-	-	
<i>Monomastix</i> sp.	-	1.2	.9	2.1	1.8	.4	
<i>Monoraphidium dybowskii</i> (<i>minutum</i> ?)	-	-	-	-	.5	-	
<i>Monoraphidium griffithii</i>	-	-	1.6	-	-	-	
<i>Oocystis lacustris</i>	-	-	-	-	4.4	-	
<i>Oocystis submarina v.variabilis</i>	-	-	.3	3.9	3.5	-	
<i>Paramastix conifera</i>	-	-	-	-	-	.4	
<i>Staurodesmus indentatus</i>	-	-	.9	-	-	-	
<i>Ubest.cocc.gr.alge</i> (<i>Chlorella</i> sp.?)	-	-	-	2.8	4.8	.4	
Sum	2.6	11.9	4.0	9.1	17.0	2.2	
Chrysophyceae (Gullalger)							
<i>Bitrichia chodatii</i>	-	-	.3	2.8	.6	.2	
<i>Chrysokos skujai</i>	-	1.7	2.3	-	-	-	
<i>Craspedomonader</i>	-	.2	-	-	2.6	2.7	
<i>Cyster</i> av <i>chrysophyceer</i>	-	.9	.6	-	2.5	.6	
<i>Dinobryon borgei</i>	-	.1	.3	-	-	-	
<i>Dinobryon crenulatum</i>	-	3.7	5.1	-	2.3	.2	
<i>Dinobryon sertularia</i>	-	.5	-	-	-	-	
<i>Dinobryon sociale v.americana</i>	-	.5	.4	.5	1.9	.2	
<i>Dinobryon suecicum</i>	-	-	.3	-	-	.1	
<i>Kephryion boreale</i>	-	3.3	-	-	-	-	
<i>Kephryion</i> spp.	-	.8	1.2	.2	.8	.5	
Lose celler <i>Dinobryon</i> spp.	-	-	.9	-	-	-	
<i>Mallomonas cf.crassisquama</i>	-	-	-	11.2	-	-	
<i>Pseudokephryion cf.alaskanum</i>	-	.8	.3	-	-	-	
<i>Sma chrysomonader</i> (<7)	8.6	131.6	32.2	28.5	27.9	13.2	
<i>Store chrysomonader</i> (>7)	2.0	49.6	14.2	11.1	23.3	7.6	
<i>Ubest.chrysomonade</i>	-	1.2	1.6	-	3.4	-	
<i>Ubest.chrysophyce</i>	-	.6	.2	1.2	.4	-	
Sum	10.6	195.6	59.9	55.5	65.8	25.2	
Bacillariophyceae (Kiselalger)							
<i>Cyclotella copta</i>	-	-	.6	-	-	-	
<i>Cyclotella</i> sp. (l=3.5-5,b=5-8)	-	-	-	5.0	4.1	-	
<i>Cyclotella</i> sp. (l=6-7,b=12-14)	-	-	-	-	13.1	.8	
Sum	-	-	.6	5.0	17.2	.8	
Cryptophyceae							
<i>Cryptomonas marssonii</i>	-	-	.4	1.4	-	18.7	
<i>Cryptomonas</i> spp. (l=24-28)	-	6.2	11.2	9.2	22.4	18.7	
<i>Katablepharis ovalis</i>	-	5.6	10.9	1.1	3.9	1.3	
<i>Rhodomonas lacustris</i>	6.0	124.2	68.6	8.3	18.5	15.6	
<i>Ubest.cryptomonade</i>	-	-	-	2.0	-	3.4	
Sum	6.0	136.1	91.2	22.0	44.8	57.7	
Dinophyceae (Fureflagellater)							
<i>Cyster</i> av dinoflagellater	-	-	-	-	-	3.3	
<i>Gymnodinium</i> cf. <i>lacustre</i>	.5	22.2	11.7	1.9	5.4	3.3	
<i>Gymnodinium</i> sp.l (l=14-15)	-	-	-	-	3.3	-	
<i>Peridinium inconspicuum</i>	-	-	-	-	.6	-	
<i>Peridinium</i> sp.l (l=17-20)	-	5.8	-	-	-	-	
<i>Ubest.dinoflagellat</i>	-	6.2	.5	1.9	2.3	-	
Sum5	34.2	12.1	3.7	11.6	6.5	
My-alger							
Sum		7.5	23.9	14.8	25.0	19.7	17.7
Total		27.3	401.9	182.7	122.8	269.5	110.6

Planteplanktonets primærproduksjon

Primærproduksjonen viser hvor raskt dannelsen av organisk stoff i form av alger foregår. Den gir et tidligere og mer markert utslag ved en eventuell eutrofiutvikling enn kjemiske konsentrasjoner og biomassemål.

Produksjonen var størst i dybdeområdet 1-5 m (fig. 3.3-3). Over dette nivået hemmes den av for sterkt lys, mens det dypere enn ca 12 m er for lite lys. Størst intensitet, 168 mg C/m² pr. døgn, ble påvist i slutten av juni.

Midlere årsproduksjon var 13 g C/m². Dette vitner om klart næringsfattige (oligotrofe) forhold. I den omtrent rent naturpåvirkede Bandak er produksjonen f.eks. tidligere år målt til 10 g C/m² og i den moderat påvirkede Norsjø 23 g C/m². Man finner gjerne produksjonsverdier på over 50 mg C/m² i klart næringsrike (eutrofe) innsjøer. Produksjonen var i 1984 lavere enn i 1983 (26 g C/m²).

1984
ÅRSPRODUKSJON (g C/m^2) : 13
MIDLERE DØGNNPRODUKSJON ($\text{mg C/m}^2/\text{d}$) : 71
MAKSIMUM DØGNNPRODUKSJON ($\text{mg C/m}^2/\text{d}$): 168

Fig. 3.3-3 Primærproduksjonen vitner om næringsfattige (oligotrofe) forhold.

3.4 Diskusjon

Tilførslene ble beregnet på grunnlag av vannføringsobservasjoner (tabell 3.1-1) samt det innsamlede vannkjemimaterialet i 1984. Bidragene fra områder som det ikke fantes observasjoner fra (nærrområdene) ble stipulert ut fra arealbetrakninger og resultatene fra Gøyst, Mår og Austbygdåi.

Fosfortilførslene til Tinnsjøen var ifølge beregningene på ca 20 tonn (tabell 3.4-1), dvs. omtrent som i 1983. Nær 70% av dette kom via Måna.

Tilsvarende årstilførsler av nitrogen var på 1581 tonn. Ca 90% av dette kom via Måna. Tilførslene i 1984 var noe lavere enn de to foregående årene, noe som skyldes reduserte utslipp fra Norsk Hydros fabrikker på Rjukan (tabell 3.4-2). Av de totale tilførslene til Tinnsjøen kom ca 70% fra Norsk Hydros fabrikker.

Tabell 3.4-1 Tilførsler av fosfor og nitrogen til Tinnsjøen i 1983

	Fosfor		Nitrogen	
	tonn	%	tonn	%
Måna	13,19	68,0	1445	91,4
Gøyst	0,45	2,3	13	0,8
Mår	1,11	5,7	18	1,1
Austbygdåi	1,93	9,9	45	2,9
Nærrområder	2,73	14,1	60	3,8
S u m	19,41	100,0	1581	100,0

Tabell 3.4-2 Årlige nitrogentilførsler i Måna

År	Tilført Tinnsjøen		Måna ved Tinnsjøen		Norsk Hydro Måna ved Tinnsjøen - naturlige tilførsler - tilførsler fra befolkning		Norsk Hydro Målt på fabrikken	
	tonn	(%)	tonn	(%)	tonn	(%)	tonn	(%)
1978							1000	
1979							970	
1980							810	
1981			2620 ¹⁾		2350 ¹⁾		710	
1982	1760	(100)	1610	(92)	1250	(71)	1190	(68)
1983	2285	(100)	2140	(93)	1770	(77)	1260	(55)
1984	1581	(100)	1445	(91)	1083	(69)	920	(58)

¹⁾ Upålitelige verdier, ikke blandprøve-metoden

Nitrogenutslippene fra Norsk Hydros fabrikker på Rjukan blir daglig målt på fabrikken. Årstilførslene ble oppgitt til å være mellom 700 og 1300 tonn i de seks siste årene (tabell 3.4-2). Dersom vi beregner bidraget fra Norsk Hydro ved å nytte transporttallene fra Måna ved Tinnsjøen og korrigerer for naturlige tilførsler (middelverdi: 135 µg tot-N/l) og bidrag fra befolkningen (12 g pr. person pr. døgn), får vi god overensstemmelse med Norsk Hydros transporttall i 1982 og i 1984. I følge målingene på fabrikken ble tilførslene halvert i 2. halvår 1984. Dersom denne tilstanden fortsetter, kan de årlige nitrogentilførslene i fremtiden bli redusert til 400 tonn pr. år, dvs. av samme størrelse som de naturlige tilførslene fra Måna.

Trofigrad

Observasjonsresultatene i 1984 og i tidligere år viser at Tinnsjøen kan karakteriseres som en næringsfattig (oligotrof) innsjø i god økologisk likevekt.

Det er utviklet erfaringsmodeller for å forutsi innsjøens tilstand som funksjon av fosforbelastning og vannutskiftningsforhold (Vollenweider 1976). Modellen antyder at det med de nåværende fosfortilførslene ikke skulle være fare for en utvikling mot næringsrike (eutrofe) tilstander (fig. 3.4-1).

Det er utviklet følgende erfaringsmodell mellom innsjøens midlere innhold av klorofyll (kl.a) og fosfor (P) i de 10 øverste metrene gjennom vekstsesongen (Rognerud m.fl. 1979):

$$kl.a = 0,42 \cdot P - 0,93$$

For Tinnsjøen var midlere fosforkonsentrasjon i 1984 5 µg P/l. I følge formelen gir dette et klorofyllinnhold på 1,2 µg kl.a/l, hvilket er nøyaktig som observert. Dette tyder på at fosfor er begrensende næringsstoff. De høye nitrogenverdiene synes ikke å påvirke algeveksten i påviselig grad.

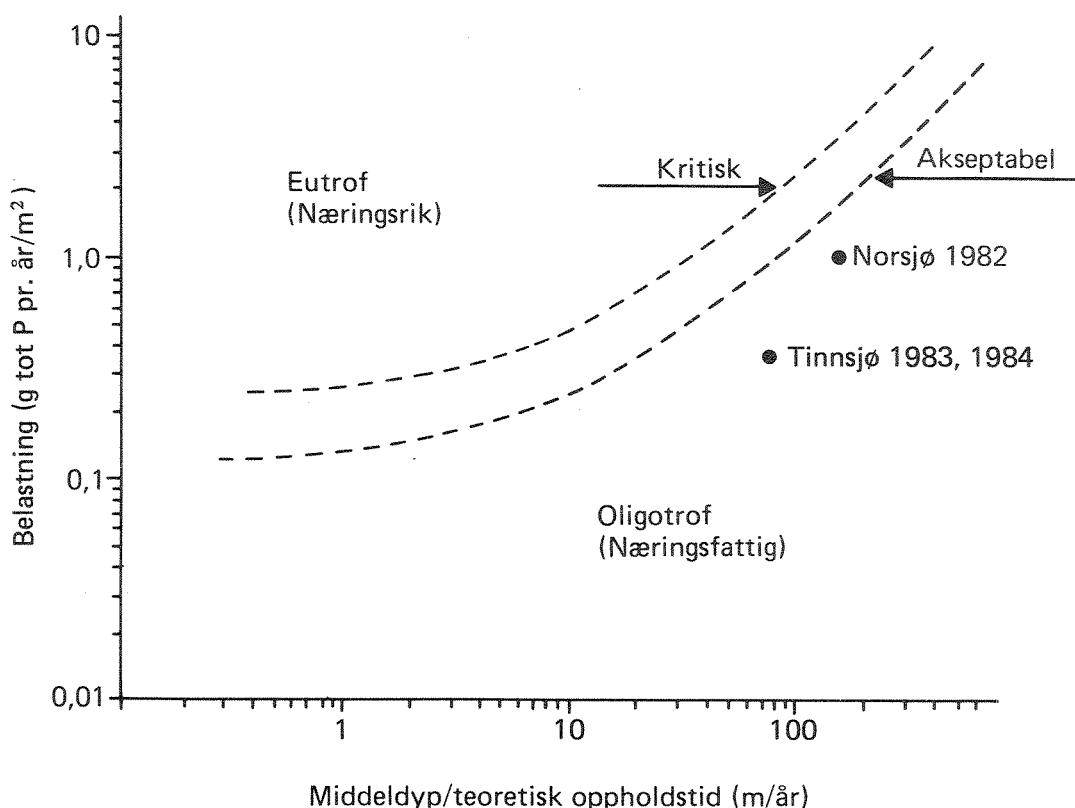

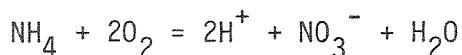
Fig. 3.4-1 Tinnsjøen var i 1984 i følge Vollenweiders modell ikke kritisk belastet med fosfor.

Nitrogentilførslenes forsurende virkning på Tinnsjøen

I forsurede vassdrag i Sør-Norge reflekteres forsuringsgraden ofte i konsentrasjonen av sulfat, da en antar at hovedmengden av denne komponent tilføres vassdraget gjennom nedbøren. Sulfatkonsentrasjonen står oftest i et nært ekvivalent forhold til tapet (forsuringen) i alkalitet, som er differansen mellom "førforsuringsalkalitet" og dagens alkalitet. "Førforsuringsalkaliteten" kan anslås ut fra konsentrasjonene av kalsium og magnesium.

Tinnsjøen tilføres også betydelige mengder nitrat som ammoniumnitrat. Vi skal her forsøke å anslå hva alkalitet og pH ville ha vært i Tinnsjøen uten disse tilførslene og angi nitrattilførslenes bidrag til forsuringen.

Hovedvannmassene i Tinnsjøen viser i 1983 en pH på 5,7-5,9, en alkalitet på 10-30 µekv/l og nitrat på ca 600-650 µg/l (43-46 µekv/l). NH₄-innholdet er lavt (1-2 µekv/l). Antar vi at ammoniumionet i ammoniumnitrater er oksyderet vil hver ekvivalent ammonium gi 2 ekvivalenter H⁺-ioner og én ekvivalent NO₃⁻:

Antall H⁺-ioner som da kan nøytraliseres alkalitet reflekteres derfor i nitratkonsentrasjonen. Uten tilførsler av ammonium ville derfor alkaliteten ha vært de tilførte antall µekv/l NO₃ større enn i dag.

Som eksempel kan vi anslå pH og alkalitet uten nitrattilførsler på 200 m dyp 22. juni 1983. På dette tidspunkt var NO₃-innholdet 46 µekv/l, alkaltetten 24 µekv/l og pH 5,75. Antar vi nå at 6 µekv/l (85 µg/l) av nitraten kommer fra andre kilder, ville alkaliteten ha vært 64 µekv/l (24+40). Ut fra en empirisk sammenheng mellom pH og alkalitet:

$$\text{pH} = 9,78 + 0,82 \lg(\text{Alk})$$

finner vi at pH i Tinnsjøen på det aktuelle tidspunkt og aktuelle dyp ville vært 6,3, altså ca 0,5 pH-enheter høyere.

Analysedataene antyder følgelig at ammonium-nitrattilførlene kan ha nøytralisiert alkaltetsmengder på ca 40 µekv/l. Dette betyr at alkaliteten i Tinnsjøen ville ha vært mer enn dobbelt så høy som i dag uten tilførsler av nitrat. Ut fra de relativt sparsomme kjemiske data som foreligger kan en anslå at halvparten av forsuringen av Tinnsjøen skyldes tilførlene av sur nedbør, mens den andre halvparten skyldes tilførlene av ammonium. Nå er vannkvaliteten i Tinnsjøen ikke slik at fisken i dag har problemer, men det er åpenbart at det ikke skal så store økninger til i tilførlene av sur nedbør eller ammonium før en kan forvente problemer for fisken. Eksempelvis ville en økning i ammoniumnitrat tilførlene som medfører at nitratinnholdet på 50-70% kunne medføre at alkaliteten forsvinner, og Tinnsjøen ville da bli sterksyre dominert.

Den ovenstående vurderingen er enkel og vurdert ut fra et tynt data-materiale. En mer fullstendig vurdering betinger et mer intenst prøvetakings- og analyseopplegg enn det som foreligger i dag.

4. REFERANSER

Berge, D. 1981. Rutineovervåking i Telemarkvassdraget 1980. 0-8000207. Norsk institutt for vannforskning, Oslo.

Berge, D. 1982. Rutineovervåking i Telemarkvassdraget 1981. 0-8000207. Norsk institutt for vannforskning, Oslo.

Holtan, H. 1979. Telemarkvassdraget. Hovedrapport fra undersøkelsen i perioden 1975-1979. (0-70112) Norsk institutt for vannforskning, Oslo.

NIVA 1979. Biologiske metoder aktuelle ved overvåking av vannressurser. 0-75038. Norsk institutt for vannforskning, Oslo.

Rognerud, S., Berge, D. og Johannessen, M. 1980. Videreutvikling av fosforbelastningsmodeller for store sjiktede innsjøer. NIVAs årbok 1979. Norsk institutt for vannforskning, Oslo.

Tjomsland, T. 1983. Rutineovervåking i Telemarkvassdraget 1982. 0-8000207. Rapport nr. 74/83. Norsk institutt for vannforskning, Oslo.

Vollenweider, R.A. 1976. Advances in defining critical loading levels for phosphorous in lake eutrophication. Mem. Ist. Ital. Idrobiol., 33.

V E D L E G G

D A T A T A B E L L E R

Symbolforklaring til tabellene:

TEMP	:	temperatur
pH	:	surhet
KOND	:	konduktivitet
FAR-U	:	farge, ufiltrert prøve
TURB	:	turbiditet
COD-MN	:	kjemisk oksygenforbruk, KMnO ₄ -forbruk
TOT-P	:	total fosfor, Tot-P
PO ₄ -P	:	fosfat, PO ₄
TOT-N	:	total nitrogen, Tot-N
NO ₃ -N	:	nitrat, NO ₃
NH ₄ -N	:	ammonium, NH ₄
ALK4.5	:	alkalitet, titrert til pH 4,5
ALK4.0	:	alkalitet, titrert til pH 4,0
S0 ₄	:	sulfat, S0 ₄
CL	:	klorid, Cl
NA	:	natrium, Na
K	:	kalium, K
MG	:	magnesium, Mg
CA	:	kalsium, Ca
AL	:	aluminium, Al
KIM20	:	kimtall målt ved 20 °C
KOLI37	:	koliforme bakterier målt ved 37 °C
T.KOLI44	:	termostabile koliforme bakterier målt ved 44 °C, tarmbakterier
O2-F	:	oksygenforbruk
O2-METN	:	oksygenmetning
KLF-A	:	Klorofyll a

Ved beregningen av middelverdiene i tabellene er uspesifiserte tall gitt
faste verdier, f.eks. < 1,0 settes lik 1,0.

Tabel 1. Måna oppstrøms Frøystuvatn (arkivkode : MANA-3)

DATO	VANNFØRING m ³ /s	pH	ALK4,5 mmol/l	ALK4,0 mmol/l	KOND nS/m, 25grC	TURB FTU	FARG mg Pt/l	COD-MN mg/l	TOT-N mikrogr/l	TOT-P mikrogr/l	NO3-N mikrogr/l	NH4-N mikrogr/l
840123	-	6.340	0.056	0.071	1.180	0.420	5.000	0.940	140.000	3.800	70.000	10.000
840228	-	6.050	0.048	0.058	1.240	0.280	2.500	0.680	120.000	2.500	65.000	< 10.000
840329	-	6.360	0.061	0.078	1.190	0.250	2.500	1.110	90.000	3.400	80.000	45.000
840426	-	6.410	0.063	0.073	1.250	0.210	<	0.680	168.000	2.300	75.000	< 10.000
840528	-	6.250	0.066	0.066	1.210	0.660	15.000	2.690	186.000	5.800	70.000	25.000
840621	-	6.310	0.058	0.055	1.230	0.420	7.500	1.590	102.000	3.500	70.000	< 10.000
840705	-	6.460	0.059	0.074	1.450	0.410	7.500	1.760	180.000	4.200	70.000	< 10.000
840802	-	6.350	0.056	0.075	1.190	0.270	5.000	1.600	135.000	5.200	80.000	< 10.000
840903	-	6.580	0.057	0.072	1.230	0.380	2.500	1.200	108.000	3.100	65.000	10.000
841010	-	6.470	0.059	0.071	1.320	0.390	5.000	0.960	222.000	3.600	70.000	< 10.000
841115	-	6.370	0.059	0.073	1.260	0.360	2.500	2.000	138.000	1.700	75.000	< 10.000
ANTALL		11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
SEIN	69.950	0.642	0.776	13.750	4.050	57.500	15.210	1589.000	39.100	790.000	170.000	170.000
MINIMUM	6.050	0.048	0.058	1.180	0.210	2.500	0.680	90.000	1.700	65.000	10.000	10.000
MAKSIMUM	6.580	0.066	0.078	1.450	0.660	15.000	2.690	222.000	5.800	80.000	45.000	45.000
MEDIAN	6.360	0.059	0.072	1.230	0.380	5.000	1.200	138.000	3.100	70.000	10.000	10.000
ARI-MIDDLE	6.359	0.058	0.071	1.250	0.368	5.227	1.383	144.455	3.555	71.818	15.455	15.455
VARIANS	0.017	0.000	0.000	0.005	0.014	13.017	0.345	1491.157	1.326	23.967	111.157	111.157
STA-AVVIK	0.129	0.004	0.005	0.074	0.117	3.608	0.587	38.616	1.152	4.896	10.543	10.543
TID-MIDDLE	6.362	0.058	0.070	1.249	0.361	5.063	1.330	146.192	3.571	71.658	15.539	15.539
ANTALL	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
DATO	SO4 mg/l	Cl mg/l	NA mg/l	K mg/l	MG mg/l	CA mg/l	NO ₃ vE mikrogr/l	AL mikrogr/l	KOLL37 ANT/100ml	T-KOLL44 ANT/100ml	KHM20 ANT/10ml	
840123	2.350	0.800	0.670	0.180	0.140	1.410	55.000	0.000	0.000	0.000	0.000	
840228	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
840329	2.500	0.900	0.680	0.180	0.160	1.550	44.000	0.000	0.000	0.000	0.000	
840426	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
840528	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
840621	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
840705	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
840802	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
840903	2.000	0.800	0.640	0.190	0.160	1.320	45.000	0.000	0.000	320.000	40.000	
841010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
841115	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ANTALL	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
SEIN	6.850	2.500	1.990	0.550	0.460	4.280	144.000	4.000	10	10	10	10
MINIMUM	2.000	0.300	0.640	0.180	0.140	1.320	44.000	0.000	0.000	2056.000	0.000	0.000
MAKSIMUM	2.500	0.900	0.680	0.190	0.160	1.550	55.000	2.000	0.000	896.000	0.000	0.000
MEDIAN	2.350	0.800	0.670	0.180	0.160	1.410	45.000	0.000	0.000	27.560	0.000	0.000
ARI-MIDDLE	2.283	0.833	0.663	0.183	0.153	1.427	48.000	0.400	0.000	205.600	0.000	0.000
VARIANS	0.044	0.002	0.000	0.000	0.000	0.009	24.667	0.640	0.000	91105.240	0.000	0.000
STA-AVVIK	0.209	0.047	0.017	0.005	0.009	0.95	4.967	0.800	0.000	301.836	0.000	0.000
TID-MIDDLE	2.269	0.843	0.662	0.184	0.157	1.432	46.156	0.330	0.000	182.165	0.000	0.000

Tabel II. Utlopp Mårr kraftstasjon (arkivkode : MANA-2)

DATO	VANNFØRING m ³ /s	PH	ALK4.5 mmol/l	ALK4.0 mmol/l	KOND mS/m, 25grC	DATO	TURB FTU	PARG mg Pt/l	COD-MN mg/l	TOT-N mikrogram/l	TOT-P mikrogram/l
840123	-	6.040	0.048	0.080	0.970	840123	0.320	<	2.500	1.110	165.000
840228	-	5.940	0.042	0.060	1.040	840228	0.320	<	2.500	0.170	150.000
840329	-	6.120	0.052	0.076	0.970	840329	0.240	<	5.000	1.020	126.000
840426	-	6.170	0.052	0.073	1.020	840426	0.280	<	2.500	1.200	150.000
840528	-	6.390	0.066	0.073	1.190	840528	0.660	10.000	2.440	198.000	6.300
840621	-	6.330	0.056	0.069	1.040	840621	0.380	5.000	2.010	126.000	3.700
840705	-	6.320	0.052	0.073	1.150	840705	0.270	5.000	1.440	174.000	3.700
840802	-	6.410	0.056	0.075	0.990	840802	0.250	2.500	1.360	114.000	19.000
840903	-	6.410	0.056	0.072	1.060	840903	0.290	2.500	1.280	126.000	3.200
841010	-	6.510	0.065	0.069	1.270	841010	0.340	5.000	1.360	96.000	3.200
841115	-	6.390	0.064	0.070	1.180	841115	0.410	5.000	1.840	126.000	4.100
ANTALL	11	11	11	11	11	NTALL	11	11	11	11	11
SUM	69.030	0.509	0.790	11.980	11.980	JM	3.760	47.500	15.230	1551.000	54.900
MINIMUM	5.940	0.042	0.060	0.970	0.970	MINIMUM	0.240	2.500	0.170	96.000	1.900
MAKSIMUM	6.510	0.066	0.080	1.270	1.270	MAKSIMUM	0.660	10.000	2.440	198.000	19.000
MEDIAN	6.330	0.056	0.073	1.040	1.040	MEDIAN	0.320	5.000	1.360	126.000	3.700
ARI-MIDDLE	6.275	0.055	0.072	1.080	1.080	ARI-MIDDLE	0.342	4.318	1.385	141.000	4.991
VARIANS	0.030	0.000	0.000	0.009	0.009	ARIANS	0.013	4.649	0.313	793.636	20.906
STA-AVVIK	0.172	0.007	0.005	0.097	0.097	STA-AVVIK	0.112	2.156	0.560	28.172	4.572
TID-MIDDLE	6.281	0.055	0.071	1.083	1.083	TID-MIDDLE	0.324	4.247	1.332	138.737	5.101
ANTALL	11	11	11	11	11	NTALL	11	11	11	11	11
SUM	790.000	185.000	5.250	2.100	1.940	NA	0.990	0.990	0.000	0.000	0.000
MINIMUM	55.000	80.000	15.000	2.050	0.700	NA	0.260	0.160	0.000	0.000	0.000
MAKSIMUM	95.000	95.000	25.000	-	-	NA	0.720	0.260	0.960	0.960	0.960
MEDIAN	840426	85.000	30.000	1.700	0.900	NA	-	-	-	-	-
ARI-MIDDLE	840528	65.000	30.000	-	-	NA	-	-	-	-	-
VARIANS	840621	75.000	< 10.000	-	-	NA	-	-	-	-	-
STA-AVVIK	840705	70.000	20.000	-	-	NA	-	-	-	-	-
TID-MIDDLE	840802	75.000	< 10.000	-	-	NA	-	-	-	-	-
VARIANS	840903	60.000	< 10.000	-	-	NA	-	-	-	-	-
STA-AVVIK	841010	55.000	< 10.000	1.500	0.550	NA	0.180	0.170	1.300	5.000	2.000
TID-MIDDLE	841115	65.000	< 10.000	-	-	NA	-	-	13.000	13.000	13.000
ANTALL	11	11	3	3	3	CA	0.990	0.990	0.000	0.000	0.000
SUM	71.810	16.936	1.672	0.702	0.490	NA	3.250	22.000	17.000	1024.000	8
MINIMUM	55.000	10.000	1.500	0.500	0.550	NA	0.960	0.960	0.000	0.000	0.000
MAKSIMUM	95.000	30.000	2.050	0.900	0.720	NA	1.300	1.300	13.000	575.000	13.000
MEDIAN	70.000	15.000	1.700	0.700	0.670	NA	0.260	0.160	0.990	0.000	27.500
ARI-MIDDLE	71.818	16.818	1.750	0.700	0.647	NA	0.233	0.163	1.083	2.125	128.000
VARIANS	123.967	60.331	0.052	0.027	0.005	NA	0.001	0.000	0.024	17.688	34401.750
STA-AVVIK	11.134	7.767	0.227	0.163	0.071	NA	0.038	0.005	0.154	4.206	185.477
TID-MIDDLE	71.810	16.936	1.672	0.702	0.490	NA	0.164	0.227	1.106	1.364	87.956

Tabell III forts. Standard prøvetakingsmetode.

DATO	pH	ALK4.5 mmol/l	ALK4.0 mmol/l	KOND mS/m, 25grC	TURB FTU	FARG mg Pt/l	COD-MN mg/l	TO-N mikrogr/l
840123	6.420	0.064	0.071	1.440	0.550	2.500	1.020	610.000
840228	-	6.530	0.074	0.077	1.430	-	5.000	-
840329	-	-	-	-	0.370	-	1.190	570.000
840426	-	-	-	-	-	-	-	-
840528	-	-	-	-	-	-	-	-
840621	-	-	-	-	-	-	-	-
840705	-	-	-	-	-	-	-	-
840802	-	-	-	-	-	-	-	-
840903	6.770	0.064	0.074	1.450	0.420	5.000	1.440	504.000
841010	-	-	-	-	-	-	-	-
841115	-	-	-	-	-	-	-	-
ANTALL	3	3	3	3	3	3	3	3
SUM	19.720	0.202	0.222	4.320	1.340	12.500	3.650	1694.000
MINIMUM	6.420	0.064	0.071	1.430	0.370	2.500	1.020	504.000
MAKSIMUM	6.770	0.074	0.077	1.450	0.550	5.000	1.440	610.000
MEDIAN	6.530	0.064	0.074	1.440	0.420	5.000	1.190	570.000
ARI-MIDDEL	6.573	0.067	0.074	1.440	0.447	4.167	1.217	561.333
VARIANS	0.021	0.000	0.000	0.000	0.006	1.389	0.030	1910.222
STA-AVVIK	0.146	0.005	0.002	0.008	0.076	1.179	0.172	43.706
TID-MIDDEL	6.654	0.067	0.075	1.442	0.418	4.722	1.313	536.919

DATO	TOT-P mikrogr/l	N03-N mikrogr/l	NH4-N mikrogr/l	SO4 mg/l	NA mg/l	K mg/l	MG mg/l	AL mikrogr/l	KOL144 Ant/20ml	KOL137 Ant/100ml	KIM20 Ant/2ml
840123	4.100	320.000	110.000	2.150	0.700	0.250	0.270	80.000	0.000	0.000	0.000
840228	2.800	240.000	345.000	-	-	-	-	-	0.000	0.000	0.000
840329	-	-	-	-	-	-	-	-	0.000	0.000	0.000
840426	-	-	-	-	-	-	-	-	0.000	0.000	0.000
840528	-	-	-	-	-	-	-	-	> 1609.000	> 1609.000	832.000
840621	-	-	-	-	-	-	-	-	918.000	918.000	255.000
840705	-	-	-	-	-	-	-	-	348.000	172.000	896.000
840802	-	-	-	-	-	-	-	-	> 1600.000	> 1600.000	575.000
840903	5.100	240.000	205.000	-	-	-	-	-	918.000	348.000	640.000
841010	-	-	-	-	-	-	-	-	33.000	23.000	450.000
841115	-	-	-	-	-	-	-	-	240.000	240.000	1280.000
ANTALL	3	3	1	1	1	1	1	1	11	11	11
SUM	12.000	800.000	660.000	2.150	0.700	0.250	0.270	80.000	5666.000	4910.000	4928.000
MINIMUM	2.800	240.000	110.000	2.150	0.700	0.250	0.270	80.000	0.000	0.000	0.000
MAKSIMUM	5.100	320.000	345.000	2.150	0.700	0.250	0.270	80.000	1609.000	1609.000	1280.000
MEDIAN	4.100	240.000	205.000	2.150	0.700	0.250	0.270	80.000	240.000	172.000	450.000
ARI-MIDDEL	4.000	220.000	266.667	2.150	0.700	0.250	0.270	80.000	515.091	446.364	448.000
VARIANS	0.887	1422.222	9316.667	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	372328.810	364434.232	754767.818
STA-AVVIK	0.942	37.712	96.523	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	610.188	603.684	419.247
TID-MIDDEL	4.252	248.889	239.290	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	521.877	441.992	423.407

Tabel IV. Gøyst ved Tinnsjøen (arkivkode : TINN-5)

DATO	VANNFØRING m ³ /s	pH	ALK4.5 mmol/l	ALK4.0 mmol/l	KOND mS/m, 25°C	TURB FTU	FARG mg Pt/l	COD-MN mg/l	TOT-N mikrogram/l	TOT-P mikrogram/l	N03-N mikrogram/l
840123	0.588	6.770	0.078	0.163	2.970	0.090	2.500	0.680	255.000	1.800	210.000
840228	0.343	6.720	0.064	0.164	3.150	0.080	<	2.500	0.170	252.000	1.300
840329	0.255	6.880	0.081	0.178	3.200	0.170	2.500	0.200	300.000	1.400	280.000
840426	6.540	6.630	0.074	0.092	2.310	0.560	10.000	4.020	348.000	7.900	250.000
840528	27.400	6.340	0.062	0.166	1.270	0.480	10.000	2.860	144.000	5.400	65.000
840621	5.040	6.670	0.068	0.094	1.730	0.180	5.000	1.760	78.000	1.800	50.000
840705	3.100	6.690	0.073	0.105	1.960	0.130	5.000	1.360	110.000	6.400	55.000
840802	9.560	6.670	0.078	0.086	1.620	0.220	15.000	3.840	114.000	8.000	75.000
840903	0.627	6.720	0.072	0.138	2.620	0.220	5.000	0.960	180.000	2.400	140.000
841010	9.560	6.630	0.085	0.180	2.800	0.240	7.500	2.240	84.000	2.200	35.000
841115	3.230	6.560	0.071	0.092	1.950	0.240	7.500	2.160	138.000	2.200	95.000
ANTALL	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
SUM	66.243	73.280	0.792	1.263	24.580	2.810	70.000	21.070	2003.000	40.800	1490.000
MINIMUM	0.255	6.340	0.062	0.066	1.270	0.080	2.500	0.170	78.000	1.300	35.000
MÅKSIMUM	27.400	6.880	0.081	0.178	3.200	0.560	15.000	4.020	348.000	8.000	280.000
MEDIAN	3.230	6.670	0.072	0.094	1.960	0.220	5.000	1.760	144.000	2.200	95.000
ARI-MIDDEL	6.022	6.662	0.072	0.115	2.235	0.255	6.364	1.915	182.091	3.709	135.455
VARIANS	56.706	0.017	0.000	0.001	0.398	0.024	15.186	1.437	7756.446	6.434	7602.066
STA-AVVIK	7.530	0.129	0.006	0.037	0.631	0.153	3.897	1.199	88.071	2.536	87.190
TID-MIDDEL	6.293	6.663	0.072	0.115	2.252	0.265	6.481	1.950	185.354	3.756	138.544

DATO	K mg/l	MG mg/l	CA mg/l	NH4-N mikrogram/l	SO4 mg/l	CL mg/l	Na mg/l	KOLI37 ANT/10ml	T. KOLI44 ANT/100ml	KIM20 ANT/ml
840123	0.430	0.400	3.860	18.000	10.000	5.700	1.150	1.410	0.000	0.000
840228	-	-	-	-	-	-	-	0.000	0.000	0.000
840329	-	-	3.360	140.000	40.000	5.150	1.400	0.990	-	-
840426	0.560	0.380	-	-	-	-	-	-	5.000	5.000
840528	-	-	-	-	-	-	-	-	33.000	320.000
840621	-	-	-	-	-	-	-	-	5.000	320.000
840705	-	-	-	-	-	-	-	-	348.000	768.000
840802	-	-	-	-	-	-	-	-	348.000	770.000
840903	-	-	-	-	-	-	-	-	5.000	384.000
841010	0.240	0.250	2.180	90.000	10.000	2.400	1.700	0.700	5.000	0.000
841115	-	-	-	-	-	-	-	-	23.000	255.000
ANTALL	3	3	3	1.1	3	3	3	10	10	10
SUM	1.230	1.030	9.400	248.000	150.000	13.250	4.250	3.100	427.000	3391.000
MINIMUM	0.240	0.250	2.180	18.000	10.000	2.400	1.150	0.700	0.000	0.000
MÅKSIMUM	0.560	0.400	3.860	140.000	40.000	5.700	1.700	1.110	348.000	770.000
MEDIAN	0.430	0.380	3.360	90.000	10.000	5.150	1.400	0.990	5.000	2.500
ARI-MIDDEL	0.410	0.343	3.133	82.667	13.636	4.417	1.417	1.033	42.700	339.100
VARIANS	0.017	0.004	0.496	2507.556	73.140	2.084	0.051	0.085	10462.810	87943.290
STA-AVVIK	0.131	0.066	0.704	50.075	8.552	1.444	0.225	0.291	102.288	103.542
TID-MIDDEL	0.406	0.329	2.949	99.923	13.965	1.495	1.485	0.936	41.261	335.519

Tabell V. Målinger ved Tinnssjøen (arkivkode : TINN-4)

DATO	VANNFØRING m ³ /s	PH	ALK4,5 mmol/l	ALK4,0 mmol/l	KOND mS/m, 25grC	TURB FTU	FARG mg Pt/l	COD-MN mg/l	TOT-N mikrogr/l	TOT-P mikrogr/l	N03-N mikrogr/l	NH4-N mikrogr/l
840228	-	6.630	0.630	0.121	2.570	0.090	<	2.500	0.510	510.000	2.100	175.000 < 10.000
840329	-	6.830	0.083	0.133	2.600	0.240	2.500	1.110	251.000	1.900	230.000 < 10.000	
840426	-	6.500	0.078	0.087	2.230	0.530	15.000	4.960	295.000	7.600	220.000 < 45.000	
840528	-	6.370	0.063	0.067	1.220	0.480	15.000	2.350	162.000	14.800	50.000 < 10.000	
840621	-	6.730	0.069	0.097	1.590	0.200	7.500	1.840	66.000	2.100	40.000 < 10.000	
840705	-	6.720	0.073	0.096	1.740	0.170	5.000	1.680	144.000	6.700	30.000 < 10.000	
840802	-	6.770	0.080	0.098	1.760	0.370	10.000	3.840	126.000	9.400	90.000 < 10.000	
840903	-	6.840	0.074	0.131	2.290	0.260	2.500	1.440	138.000	2.800	80.000 < 10.000	
841010	-	6.680	0.072	0.091	1.750	0.270	7.500	2.160	78.000	2.800	25.000 < 10.000	
841115	-	6.520	0.072	0.095	2.120	0.220	2.500	1.760	150.000	1.300	125.000 < 10.000	
ANTALL	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
SUM	66.590	1.294	1.016	19.870	2.830	70.000	21.650	1920.000	51.500	1065.000	135.000	135.000
MINIMUM	6.370	0.063	0.067	1.220	0.090	2.500	0.510	66.000	1.300	25.000	10.000	10.000
MAKSIMUM	6.840	0.630	0.133	2.600	0.530	15.000	4.960	510.000	14.800	230.000	45.000	45.000
MEDIAN	6.700	0.073	0.096	1.940	0.250	6.250	1.800	147.000	2.800	85.000	10.000	10.000
ARI-MIDDEL	6.659	0.129	0.102	1.987	0.283	7.000	2.165	192.000	5.150	106.500	13.500	13.500
VARIANS	0.021	0.028	0.000	0.180	0.017	22.250	1.553	15632.600	17.463	5425.250	11.0-250	11.0-250
STA-AVVIK	0.146	0.167	0.020	0.424	0.131	4.717	1.246	125.030	4.179	73.656	10.500	10.500
TID-MIDDEL	6.667	0.106	0.102	1.975	0.302	7.404	2.299	178.854	5.417	104.626	14.023	14.023
ANTALL	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
SUM	6.800	1.800	1.960	0.860	0.630	5.090	252.000	317.000	9	9	9	9
MINIMUM	2.200	0.600	0.710	0.240	0.230	2.030	70.000	0.000	63.000	3712.000	0.000	0.000
MAKSIMUM	4.600	1.200	1.250	0.670	0.400	3.060	182.000	240.000	23.000	23.000	1088.000	1088.000
MEDIAN	3.400	0.900	0.980	0.430	0.315	2.545	126.000	8.000	35.222	7.000	320.000	320.000
ARI-MIDDEL	3.400	0.900	0.980	0.430	0.315	2.545	126.000	8.000	35.222	7.000	412.444	412.444
VARIANS	1.440	0.090	0.073	0.036	0.007	0.265	3136.000	5356.173	68.222	130135.580	360.743	360.743
STA-AVVIK	1.200	0.300	0.270	0.190	0.085	0.515	56.000	73.186	8.260	7.167	411.354	411.354
TID-MIDDEL	3.558	0.940	1.016	0.455	0.326	2.613	133.377	39.521	5.000	0.000	320.000	320.000

Tabel VI. Austbygðaí ved Tinnssjøen (arkivkode : TINN-6)

DATO	VANNFØRING m³/s	FH	ALK4,5 mmol/l	ALK4,0 mmol/l	KOND mS/m, 25 gr/c	TURB FTU	PARG mg Pt/l	COD-MAN mg/l	TON-N mikrogr/l	TON-P mikrogr/l	N03-N mikrogr/l
840123	0.794	6.880	0.080	0.126	2.010	0.130	2.500	1.110	185.000	2.800	130.000
840228	0.463	6.600	0.063	0.115	2.260	0.120	2.500	0.250	186.000	1.700	170.000
840329	0.344	6.780	0.800	0.127	2.290	0.280	5.000	1.110	216.000	2.400	200.100
840426	8.830	6.650	0.075	0.091	2.220	0.580	30.000	6.850	402.000	13.400	290.000
840528	37.000	6.220	0.053	0.065	1.140	0.710	15.000	2.940	168.000	6.600	65.000
840621	6.800	6.590	0.070	0.081	1.400	0.280	7.500	2.100	90.000	3.000	45.000
840705	4.180	6.720	0.083	0.084	1.550	0.230	10.000	2.320	110.000	14.100	< 10.000
840802	12.900	6.680	0.086	0.089	1.560	0.530	15.000	4.640	120.000	12.800	60.100
840903	0.846	6.950	0.072	0.109	1.990	0.280	5.000	1.520	138.000	3.100	60.000
841010	12.900	6.560	0.071	0.073	1.600	0.580	15.000	3.120	126.000	3.200	50.000
841115	4.360	6.520	0.070	0.081	1.890	0.290	10.000	2.560	210.000	2.700	105.000
ANTALL	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
SUM	89.417	73.050	1.508	1.041	19.910	4.010	117.500	28.520	1951.000	65.800	1185.000
MINIMUM	0.344	6.220	0.053	0.065	1.140	0.120	2.500	0.250	90.000	1.700	10.000
MAKSIMUM	37.000	6.880	0.800	0.127	2.290	0.710	30.000	6.850	402.000	14.100	290.000
MEDIAN	4.360	6.650	0.071	0.089	1.890	0.365	10.682	2.320	168.000	3.100	65.000
ART-MIDDLE	8.129	6.641	0.137	0.095	1.810	0.365	10.682	2.593	177.364	5.982	107.727
VARIANS	103.394	0.030	0.044	0.000	0.134	0.036	58.058	3.097	6626.231	22.254	6301.653
STA-AVVIK	10.168	0.173	0.210	0.020	0.366	0.191	7.620	1.760	81.402	4.717	79.383
TID-MIDDLE	8.495	6.639	0.142	0.095	1.827	0.383	11.094	2.655	179.313	5.968	110.642
ANTALL	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
NH4-N mikrogr/l	<	10.000	3.400	1.150	1.130	0.420	0.320	2.540	12.000	0.000	0.000
SO4 mg/l	<	10.000	-	-	-	-	-	-	0.000	0.000	0.000
CL mg/l	<	10.000	-	-	-	-	-	-	0.000	0.000	0.000
NA mg/l	<	10.000	4.400	1.550	1.240	0.860	0.450	3.040	180.000	0.000	0.000
K mg/l	<	10.000	-	-	-	-	-	-	23.000	8.000	320.000
MG mg/l	<	10.000	-	-	-	-	-	-	79.000	33.000	450.000
CA mg/l	<	10.000	-	-	-	-	-	-	23.000	0.000	832.000
AL mikrogr/l	<	10.000	-	-	-	-	-	-	240.000	240.000	640.000
KOLI37 ANT/100ml	<	10.000	-	-	-	-	-	-	33.000	23.000	320.000
KOLI44 ANT/100ml	<	10.000	-	-	-	-	-	-	33.000	11.000	255.000
KIM20 ANT/ml	<	10.000	-	-	-	-	-	-	49.000	49.000	320.000
ANTALL	11	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
SUM	165.000	10.100	3.600	3.140	1.610	1.050	7.190	297.000	480.000	364.000	3137.000
MINIMUM	10.000	2.100	0.900	0.770	0.330	0.280	1.610	12.000	0.000	0.000	0.000
MAKSIMUM	30.000	4.400	1.550	1.240	0.860	0.450	3.040	180.000	240.000	240.000	832.000
MEDIAN	10.000	3.600	1.150	1.130	0.420	0.320	2.540	105.000	23.000	8.000	320.000
ART-MIDDLE	15.000	3.367	1.200	1.047	0.537	0.350	2.397	99.000	4722.000	4412.050	4523.537
VARIANS	54.545	0.909	0.072	0.040	0.054	0.005	0.351	68.717	66.423	67.257	71084.876
STA-AVVIK	7.385	0.953	0.268	0.201	0.232	0.073	0.593	2.367	34.101	34.949	266.617
TID-MIDDLE	15.202	3.318	1.217	1.027	0.570	0.359	-	-	-	-	270.335

Tabel 1 VII. Tinne ved utløpet av Tinnsjøen. (arkivkode : TINN-1)

DATO	VANNFØRING m ³ /s	pH	ALK4,5 mmol/l	ALK4,0 mmol/l	ROND mS/m _v , 25grc	TURB FTU	FARG mg pt/l	COD-M-N mg/l	TOT-N mikrogr/l	TOT-P mikrogr/l	N03-N mikrogr/l	
840123	102.900	5.910	0.043	0.072	1.580	0.280	5.000	1.020	680.000	3.200	585.000	
840228	105.700	5.710	0.035	0.061	1.600	0.260	2.500	0.340	648.000	6.000	590.000	
840329	100.300	6.260	0.047	0.076	1.460	0.550	5.000	1.540	606.000	6.700	550.000	
840426	130.200	5.920	0.043	0.069	1.580	0.470	<	2.500	1.540	642.000	7.200	560.000
840528	197.900	6.200	0.049	0.066	1.550	0.270	5.000	1.600	618.000	4.400	510.000	
840621	114.400	6.280	0.150	0.068	1.540	0.380	5.000	2.010	504.000	2.800	465.000	
840705	97.700	6.150	0.049	0.074	1.580	0.320	7.500	1.520	570.000	4.000	470.000	
840802	70.100	6.450	0.055	0.079	1.480	0.250	2.500	2.080	480.000	4.800	410.000	
840903	69.500	6.870	0.060	0.077	1.740	0.330	5.000	2.080	534.000	4.000	405.000	
841010	146.000	6.180	0.053	0.072	1.800	0.390	7.500	1.600	510.000	3.600	430.000	
841115	114.000	5.920	0.049	0.074	1.540	0.280	<	2.500	1.840	610.000	2.700	535.000
ANTALL	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	
SUM	1248.700	67.850	0.533	0.788	17.450	3.780	50.000	17.170	6402.000	49.400	5510.000	
MINTIMUM	69.500	5.710	0.035	0.061	1.460	0.250	2.500	0.340	480.000	2.700	405.000	
MAKSIMUM	197.900	6.870	0.160	0.079	1.800	0.550	7.500	2.080	680.000	7.200	590.000	
MEDIAN	105.700	6.168	0.049	0.072	1.580	0.380	5.000	1.600	606.000	4.000	510.000	
ARI-MIDDEL	113.518	6.168	0.048	0.072	1.586	0.344	4.545	1.561	582.000	4.491	500.909	
VARIANS	1170.563	0.090	0.000	0.009	0.009	0.008	3.202	0.237	4030.545	2.146	4262.810	
STD-AVVIK	34.213	0.301	0.006	0.005	0.097	0.091	1.790	0.487	63.487	1.465	65.290	
TID-MIDDEL	113.816	6.191	0.049	0.072	1.598	0.348	4.550	1.552	578.202	4.674	496.069	

DATO	NEH4-N mikrogr/l	SO4 mg/l	Cl mg/l	Na mg/l	K mg/l	Mg mg/l	Ca mg/l	Al mikrogr/l	KOL137 ANT/100ml	T.KOL144 ANT/100ml	KM20 ANT/ml
840123	10.000	2.550	0.750	0.700	0.300	0.210	1.750	45.000	0.000	0.000	0.000
840228	< 10.000	-	-	-	-	-	-	-	0.000	0.000	0.000
840329	20.000	-	-	1.000	0.790	0.330	0.200	1.670	182.000	-	0.000
840426	30.000	3.000	-	-	-	-	-	-	0.000	0.000	53.000
840528	25.000	-	-	-	-	-	-	-	0.000	0.000	15.000
840621	20.000	-	-	-	-	-	-	-	2.000	0.000	896.000
840705	30.000	-	-	-	-	-	-	-	5.000	0.000	5.000
840802	40.000	-	-	-	-	-	-	-	5.000	0.000	58.000
840903	55.000	-	-	3.100	0.970	0.300	0.240	1.610	135.000	0.000	25.000
841010	50.000	-	-	-	-	-	-	-	0.000	0.000	30.000
841115	20.000	-	-	-	-	-	-	-	0.000	0.000	61.443
ANTALL	11	3	3	3	3	3	3	3	11	11	11
SUM	310.000	8.650	3.050	2.460	0.930	0.650	5.030	362.000	7.000	0.000	1082.000
MINTIMUM	10.000	2.550	0.750	0.700	0.300	0.200	1.610	45.000	0.000	0.000	0.000
MAKSIMUM	55.000	3.100	1.300	0.970	0.330	0.240	1.750	182.000	5.000	0.000	896.000
MEDIAN	25.000	3.000	1.000	0.790	0.300	0.210	1.670	135.000	0.000	0.000	15.000
ARI-MIDDEL	28.182	2.883	1.017	0.820	0.310	0.217	1.677	120.667	0.636	0.000	98.364
VARIANS	201.240	0.057	0.051	0.013	0.000	0.003	0.057	3230.889	2.231	0.000	64030.413
STD-AVVIK	14.186	0.229	0.225	0.112	0.014	0.017	0.149	56.841	1.494	0.000	253.042
TID-MIDDEL	30.244	2.970	1.085	0.851	0.313	0.218	1.658	140.795	0.722	0.000	61.443

Tabel 1. Måna nedstrøms Rjukan (arkivkode : MÅNA-4)

DATA	VANNFØRING m ³ /s	PH mS/m, 25grC	ROND	FARG mg Pt/l	TURB FTU	TOT-P mikrogr/l	TOT-N mikrogr/l	NO3-N mikrogr/l	TOT-N mikrogr/l	NH4-N mikrogr/l	COD-MN mg/l	ALK4.5 mmol/l	CA mg/l	MG mg/l	NA mg/l
840123	-	6.460	6.360	2.500	0.660	97.500	4750.000	6850.000	1100.000	0.510	0.074	5.170	0.570	2.520	
840329	-	7.150	8.770	7.500	0.850	125.000	5000.000	11600.000	6450.000	1.450	0.084	-	-	-	
840428	-	6.150	5.340	2.500	1.300	60.000	3100.000	80.000	1540	0.067	5.650	0.650	2.740		
840528	-	6.440	1.990	10.000	0.970	20.400	615.000	744.000	30.000	2.270	0.068	-	-	-	
840621	-	6.500	4.000	5.000	0.630	38.000	1780.000	1818.000	20.000	1.510	0.068	-	-	-	
840705	-	6.210	4.770	7.500	1.490	44.000	1900.000	2142.000	25.000	1.280	0.047	-	-	-	
841010	-	6.520	4.300	7.500	1.000	34.000	1470.000	1572.000	10.000	1.280	0.072	4.740	0.540	2.010	
ANTALL SUM MINIMUM MAKSIMUM MIDDEL MIDDEL VARIANS VARIANS STD-STDDEV STD-AVDEV															
	7	35.530	42.500	6.900	418.900	18665.000	28026.000	7715.000	7	7	7	7	3	3	3
	45.430	6.150	1.990	2.500	0.630	20.400	615.000	744.000	10.000	0.510	0.047	4.740	0.540	2.010	
	7.150	8.770	10.000	1.490	125.000	5000.000	11600.000	6450.000	2270	0.084	5.650	0.650	2.740	2.740	
	6.460	4.770	7.500	0.970	44.000	1900.000	2142.000	30.000	1.450	0.068	5.170	0.570	2.520	2.520	
	6.490	5.076	6.071	0.986	39.843	2666.429	4003.714	1102.143	1.406	0.069	5.187	0.587	2.423	2.423	
	0.091	3.820	6.888	0.086	120.748	2.433E+06	3.101E+07	4.903E+06	0.230	0.000	1.038	0.002	0.093	0.093	
	1.995	2.624	2.624	0.234	35.082	1559.928	3071.184	2214.672	0.800	0.010	0.372	0.046	0.306	0.306	
	3.031	5.315	6.379	1.039	62.363	2735.766	4294.050	1321.619	1.366	0.068	5.272	0.600	2.467	2.467	

DATA	K mg/l	CL mg/l	TEMP grad	CELLS	KLF-A ml/krogr/l	KOLI37 ANT/100ml	AL ml/krogr/l	SO4 mg/l	T.KOLI44 ANT/100ml	KIM20 ANT/ml
840123	0.900	1.250			> 0.000	450.000	5.300	0.000	> 0.000	0.000
840329	-	-			> 0.000	-	-	-	-	0.000
840426	0.910	2.000	9.200	11.200	> 1609.000	526.000	6.800	-	-	-
840528	-	-	-	-	1609.000	-	-	-	1609.000	1088.000
840621	-	-	-	-	1609.000	-	-	-	542.000	1470.000
840705	-	-	-	-	1609.000	-	-	-	-	-
841010	0.690	1.200	7.00		1609.000	295.000	6.000	1609.000	1609.000	575.000
ANNTALL	3	3	3		5	3	3	3	3	5
ANNTIDM	2.500	4.450	27.400		4827.000	1271.000	18.100	3760.000	3133.000	
MINTIMUM	0.690	1.200	7.000		0.000	295.000	5.300	0.000	0.000	
MARSINUM	0.910	2.000	11.200		1609.000	526.000	6.800	1609.000	1470.000	
MEDIAN	0.900	1.250	9.200		1609.000	450.000	6.000	542.000	575.000	
SPAT-MIDDEL	0.833	1.483	9.133		965.400	423.667	6.033	752.000	626.600	
VARIANS	0.010	0.134	2.942		621331.441	9240.222	0.376	528801.200	342426.240	
SPAT-AVVIK	0.101	0.366	7.175		788.176	438.417	0.613	721.187	585.123	
SPAT-ÅNDRE	0.833	1.600	6.715		1017.184	6.274		741.236	677.523	

Tabell IX. Måna ved Miland (arkivkode : MANA-5)

DATO	VANNFØRING m ³ /s	pH	ALK4,5 mmol/l	ALK4,0 mmol/l mS/m, 25°C	KOND	TURB FTU	PARG ng P/l	COD-NIN mg/l	TOT-N mikrogr/l	TOT-P mikrogr/l
840228	-	6.730	0.067	0.251	4.920	0.100	<	2.500	0.600	1.500
840705	-	6.660	0.073	0.091	2.140	0.330	5.000	1.440	618.000	4.000
841115	-	6.460	0.076	0.146	3.240	0.220	<	2.500	1.600	1.500
ANTALL	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
SUM	19.850	0.216	0.488	10.300	0.650	10.000	3.640	2483.000	7.000	
MINIMUM	6.460	0.067	0.091	2.140	0.100	2.500	0.600	618.000	1.500	
MAXIMUM	6.730	0.076	0.251	4.920	0.330	5.000	1.600	1120.000	4.000	
MEDIAN	6.660	0.073	0.146	3.240	0.220	2.500	1.440	745.000	1.500	
ARI-MIDDLE	6.617	0.072	0.163	3.433	0.217	3.333	1.213	827.667	2.333	
VARIANS	0.013	0.000	0.004	1.307	0.009	1.389	0.192	45417.556	1.389	
STA-AVVIK	0.114	0.004	0.066	1.143	0.094	1.179	0.439	213.114	1.179	
TID-MIDDLE	6.626	0.072	0.144	3.102	0.246	3.750	1.275	773.454	2.750	

DATO	NO3-N mikrogr/l	NH4-N mikrogr/l	KOLI37 ANT/100ml	KOLI44 ANT/100ml	KWD20 ANT/ml
840228	1.060.000	< 10.000	0.000	0.000	0.000
840705	440.000	100.000	23.000	23.000	768.000
841115	670.000	30.000	-	-	-
ANTALL	3	3	2	2	2
SUM	2.170.000	140.000	23.000	23.000	768.000
MINIMUM	440.000	10.000	0.000	0.000	0.000
MAXIMUM	1.060.000	100.000	23.000	23.000	768.000
MEDIAN	670.000	30.000	11.500	11.500	384.000
ARI-MIDDLE	723.333	46.667	11.500	11.500	384.000
VARIANS	65488.889	1488.889	132.250	132.250	147456.000
STA-AVVIK	255.908	38.586	11.500	11.500	384.000
TID-MIDDLE	650.632	60.096	23.449	23.449	783.000

Tabel 1 X. Tinnsjøen forts.

DATE	DYP m	grad Cells	TEMP Cels	O2-F mg/l	O2-METN %	PH	ROND mS/m, 25°C	FARG Pt/1	TURB FTU
840528	0.0	- 10.0	-	-	-	5.820	1.560	2.500	0.280
840528	1.000	4.000	11.660	91.231	-	-	-	-	-
840528	100.000	3.800	11.920	92.853	5.710	1.570	2.500	0.250	0.220
840528	200.000	3.700	11.940	92.686	5.720	1.570	2.500	0.190	0.190
840528	300.000	3.600	11.710	90.901	5.780	1.590	2.500	0.240	0.240
840528	400.000	-	11.650	90.197	5.690	1.610	2.500	0.300	0.300
840621	0.0	- 10.0	11.500	-	111.576	6.240	1.540	5.000	-
840621	1.000	100.000	11.860	-	-	-	-	-	-
840621	200.000	4.000	11.900	93.598	5.720	1.580	2.500	0.170	0.170
840621	300.000	4.000	12.000	93.891	5.740	1.590	2.500	0.180	0.180
840621	400.000	-	11.970	93.656	5.730	1.590	2.500	0.180	0.180
840705	0.0	- 10.0	-	-	-	6.250	1.560	7.500	-
840705	1.000	14.300	10.840	108.596	-	-	-	-	-
840705	100.000	4.300	11.400	89.900	5.740	1.680	5.000	0.180	0.180
840705	200.000	4.000	11.600	90.761	5.740	1.670	5.000	0.200	0.200
840705	300.000	4.000	11.270	88.179	5.750	1.670	5.000	0.180	0.180
840802	0.0	- 10.0	-	-	-	6.380	1.500	2.500	0.250
840802	1.000	15.200	9.860	100.731	-	-	-	-	-
840802	100.000	4.000	11.650	91.153	5.880	1.560	2.500	0.150	0.150
840802	200.000	3.900	11.650	90.913	5.930	1.580	2.500	0.160	0.160
840802	300.000	4.300	11.520	90.846	5.860	1.580	2.500	0.150	0.150
840903	0.0	- 10.0	14.200	-	98.162	6.380	1.530	5.000	0.270
840903	1.000	4.600	11.500	91.400	5.780	1.520	5.000	0.150	0.150
840903	200.000	4.500	11.470	90.925	5.810	1.620	5.000	0.170	0.170
840903	300.000	4.500	11.310	89.657	5.720	1.620	5.000	0.170	0.170
840903	400.000	4.200	11.130	87.542	5.770	1.630	5.000	0.130	0.130
840903	500.000	-	-	-	6.330	1.590	7.500	0.280	0.280
841010	0.0	- 10.0	-	-	-	-	-	-	-
841010	1.000	9.800	10.460	94.578	-	-	-	-	-
841010	100.000	4.400	11.200	88.554	5.760	1.630	7.500	0.150	0.150
841010	200.000	4.400	11.380	89.977	5.780	1.660	7.500	0.180	0.180
841010	300.000	4.300	11.320	89.269	5.770	1.660	7.500	0.180	0.180